Ն· 1128 — 1881 ՄԱՅԻՍ 19 ՇԱԲԱԹ — ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՄԷՆԷ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԷՄԵՐԻՍ

ՄԻՎԱՍՏԱՏԸ ԲՈԼԻԹԻԳԻՃԷ ԻԼՄԻՃԷ ՎԷ ՄԻԼԻՃԷ
ՎԷ ՍԱՒԻՐԷՃԻ ՃԱՄԻ ԵՒ ՎԱՄԻ ԳԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԱԳՈՆԷ ԳԻՆԸԹԼԱՐԸ

Մէճիտիյէ 20 ղրուշաւն

ՍԹԱՄՊՈԼ ԻՃԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . . 200 ղ.
Ալթը այլըգ . . . . 100 »
Իւչ այլըգ . . . . 55 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՃԻՒՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճակ-լար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . . 230 ղ.
Ալթը այլըգ . . . . 120 »

Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԸԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը. իչիւն

1 վէ 2 վէ 3 ինճի սահիֆէ 5 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 2 »

ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրու սաբրաֆիյէյէ այիտ.
2 էվ 3 ինճիւ սահիֆէյէրէ 6 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 4 »

Ձիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր:

Մէվատտր նաֆիյա տայիր պէնոյէր մէճճանէն զապուլ օլունաճակ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ, իատէ օլունմայաճակ:

Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

Իտարէխանէսի վէ մաթպասասը, Սթամպօլոյ Պապը Ալի ճաւտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոզաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր: — Ղազէթանըն ումուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆիյէի մէվատտ հագգընտա, Միւտիրի զազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթի օլունաճաղը կիսկի, քեաֆիյէի մէքեաթիպին տայսի անընն նամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր:

ԱՍԻԱՆԷ 19 ՄԱՅԻՍ

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Պու կիւնքի Ֆորտա աթիտէքի ֆիգրա օգունմուշ տըր։

«Հէր նէ գատար Ֆրանսա, Ալէմանեա վէ Բուսիա սէֆիրլէրի եագընտա մէկզունէն ազիմէթ իտէճէքլէր իսէ տէ, մէնպար մէվսուզատէն ալտրգընմըզ խապէրէ կէօրէ, լօրտ Տիւֆրին պուրայա մուվասէլէթ իտէր իմմէզ Պէրլին ահտնամէսինինէրմէնիսթանա տաիր օլան 61ինճի պէնտինին թէսվիրէսինէ թէչէպիւս օլունաճագ տըր։

«Մայիսէ մէսէլէսինէ կէլինճէ, տէվլէթլէր՝ Պապը Ալի իլէ ասհապը մանթլուպաթ միյանընտա տօղրուտան տօղրույա պիր իթթիֆագ հուսուլէ կէմէյինճէ միւտահսէլէ իմմէյեճէքլէր իմիշ։»

Տէրսաատէթ Եունան սէֆիրի Մ. Գունտուրիյօթի՝ Թիւրքիա իլէ տուէլը միւթէվասլթէ միյանքնտա ազտ օլունան զարարնամէ իլէ պէրպաէր Թիւրքիա իլէ օյան մուգավէլէնամէյի ինզալամագ իւզրէ տիւնքի կիւն հիւքիւմէթը մէթպուսընտան թալիմաթ տաղ լթմիշ տիր։ Իշպու մուամէլէի բնտիկէ իբրա օլունունճա, մուգավէլէի մէզբիւրէնին մէվզբի իճրայա գանմասը իչիւն Պապը Ալինին քէնտի քօմիսէրլէրինի թաէին իտէճէյի մէհնուզ տըր։

Հէր նէ գատար Պապը Ալինին քիմիէրի գօմիսէր թաէին իտէճէկնէ տաիր գալի պիր մանիսաթ եօգ իսէ տէ, Տէրվիշ բաշանըն պիրինճի Օսմանլը գօմիսէրի օլմասը մէմնուն տըր։ Գիրա բաշի միշարիլէյհին Եոգարքի Արնավուտլուգտաքի մէմուրիյէթի խիմամ պուլմուշ կիպի տիր։

—

Տիւնքի կիւն Պապը Ալիյէ վիւրուտ իտէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Տէրվիշ բաշա հագրէթլէրի լազըմ կէլէն թէտտարիրը իհթիյաթքեարանէյի իմթիհան իմթալքեան սօնրա, քէնտի ասքէրի իլէ պէրպաէր Եոգարքի Արնավուտլուղա եիրիմիշ վէ ճիւզի սիլահ իսթիմանլիք մէճպուր օլմուշ։ լաքին պէօյիւք պիր միւքիյլաթ չէքիլմէքսիզին իրէկէ մուվասէլէթ իմմիշ տիր։ Բաշի միշարիլէյհ՝ Արնավուտ ճէմիյէթը իմթիհանիսինին Օսման աղա, Հալիլ պէյ վէ Եուսուֆ պէյ նամիւշ ազասրը թէվզբի իմտիրմիշ վէ թահմ էլ հրֆզ Սթամպօլա կէօնտէրմիշ տիր։

—

Մ. Կօչէնին տիւն ագշամ Պէրլինէ մուվասէլէթ իմտիյի վէ պուսասայն բրէնս Պիզմարգ իլէ պիր միւլագաթ իմմիշ օլաճաղը վէ ինէ պու կիւն Լօնտրայա միւթէճիհէնն Պէրլինտէն հարէքէթ իտէճէյի խուսուսի պիր թէլէկրաֆքն իշարաթնատն տըր։

—

Սթամպօլոյան Գուբէրնատոր-Բուլիէթ կապէթասընա պէր վէճհի աթի հազրըմշ տըր։

Գուբէրնատոր Բուլիէթ կապէթասընա պէր վէճհի աթի հազրըմշ տըր։

—

Սթամպօլոյան Գուբէրնատոր-Բուլիէթ կապէթասընա պէր վէճհի աթի հազրըմշ տըր։

Գուբէրնատոր Բուլիէթէն պու իքի հավատիսի տէ պիզճէ չիւսկէյի տիր։ գիրա պիզիմ պունտան էվվէլ ալտպ նէչը իթթիկիմիզ պիր հավատիսէ կէօրէ, մուամիլէյհիւմա իքի Միրտիթի բէիսէրինին եալընը պիրի Սթամպօլոյա գալըպ, տիկէրի մէմուրիյէթլէ էրզրումա կէօնտէրիլմիշ տիր։

Իթալիալը պիր գրզն իսլամ օլմասը հավատիսինէ կէլինճէ, պու սըրատա Սթամպօլոյա պէօյլէ հիչ պիր հավատիս իչիտիլմէ՛յիպ, անճագ պունտան խայլիճէ վագթի մուգատտէմ ՊապըԱլի իլէ Իթալիա սէֆիրինին միյանընտա պէօյէ պիր մէսէլէյտէն տօպայը Իթթիֆաք վար իտի իսէ տէ, մուսխարէն Իթալիան գրզընն խօտ պէ խօտ քէնտի բէտէրի խանէսինէ ալտէթ Իթմէսիյէ մէսէլէ խիթամ պուլմուշ վէ Իսթիլաֆ տա աէֆ օլմուշ տըր։

ՏԱԼԽԻԼԻՅԻ

Ճէպէլը Լիպանան մութասարրըֆը Բիւսթէմ բաշա հագրէթլէրի տիւնքի կիւն Պրինտիզիտէն ԸՍթամպօլա միվասէլէթ իմմիշտիր։

—Զէթինէտ սէֆիրի Ռիզա պէյ էֆէնտիյէ ռիսթալի ալա ջընքը սանիսի թէվճիհպույրուլմուշ տըր։

—Պաղտատտան եազըլըգընա կէօրէ, վեպա իպէթիքսպը իրքիֆէթ իմմիշ օլմասընտան նաչի, էվվէլճէ օրատան հիճրէթ իմմիշ օլան էհալի պու քէրրէ մահալլէրինէ ավտէթ իմմէյէ պայմամըշլար տըր։

Պաղտատ միւտտաիի ումումիի խաֆիէն օրատան մահալը աթէրէ սավուշմուշ տըր։

—96 սէնէսինտէն իմիպարէն մուհաճիրինտէն տանի պա գուրա ասքէր ալընմասը մուգարրէր պուլունտուղու ճիհէթլէ, պու պայտտ պունտան էվվէլ վիլայաթա իշարը քէֆիյէթ օլունմուշ իսէ տէ, պունլարրըն պիր չօղաս հէնուզ լայըգը իլէ իսքեան իտիմմիշ վէ մէմալիքը էճնէպկիյէտնէ հիճրէթ իտէնլէրին միւտտէթը մուաֆիյէթլէրի մինդաղիյէ օլմասը՝ էմրը ալտրէ գատար մուհաճիրինտէն ասքէր ալընմասը պու քէրրէ վիլայաթա թէպլիղ օլունմուշ տըր։

—Հայտուտպար թարաֆընտան տագա աշբրբլան ինկիլիզ Մ. Սիմէթրին 15.000 լիրա թազմինաթլա գուրթուլուպ, Սէլանիյէ ավտէթ իտարկինի կէչէն կիւն եազմըշ է. տիր։

Մումիլէյհին բիվայէթինէ կէօրէ, մէզբիր հայտուտպարը չօղու Արնավուտ օլուպ, պունլարրն պիր արզուսու վար իմիշ։ Եանի Սէլանիքէքի ինկիլիզ գոնսօլոսու Մ. Պլինթի թուլմուպ, անրն խէլաբ իչիւն թազմինաթ օլարագ 100,000 լիրա իսթէնէճէքլէր իմիշ։

Մայիսին 13ինճի կիւնիւ օն նէֆէր գատար հայտուտ թուլուպ, Սէլանիյէ կէօթիրիլմիշ վէ բիվայէթէ կէօրէ, 4 հայտուտա թէլէֆ իտիլմիշ տիր։

Եինէ Սէլանիք ճիվարընտա հայտուտլարրն՝ իւչ թիճճար չիֆթ. լիկինի զապթ իտուպ, էկէր 5.500 լիրա վէրիլմէզ իսէ ատէչէ վերէճէքլէրինի մագամ թէհմատտ պէեան իմմիշ օլուուղարրը կէչէն կիւն եազմըշ իտիք։ Հագիգաթէն մէպլաղը մէզպուր վերիլմէտիկի իչիւն, հայտուտպար մէզքիր չիֆմիլիքլէրի թէքմիլ եագմըշլար տըր։

—Իշխիտիյինէ կէօրէ Շէյէնը Խայրէտ մէճլիսը իտարէսի կէչէն կիւն Հարէմ Իսկէլէսի ճիվարընտա գարայա օթուրան վէ չիրքէթը մէզքիրէեէ մէնսուպ պուլունան վաքտուն սիվարի Դրպրսը Մէհմէտ գարատանը մէզքիր գազասան տօպայը մէսուլ թուլմըշ օլմաղա, գարատանը մուամիլէյհ թազմինաթ իմասընտան գուրթուլմուշ տըր։

—Շէհր Էմանէթիին թահրը նէզարէթինտէ օլան Զուպուգլուտա քեալին բէթրոլ կազը տէքոզիթօսընին ախիրէն մուգաբլ պունլարն մուայէնէսինտէ 4000 սաղոգ գատար նօգսան գոհուր իթթիֆ օլուպ, մէզբիր կազլար թէճճար մալի օրմագ հասէպկիյէ իչպու նօգսանըն Շէհր Էմանէթի թարաֆընտան թազմինի իգթիզա իտէճէյինտէն, Լիմանէթը միւարիլէյհա մէզբիր ակզօզիմօ մէմուրընը պիլ ճիւմլէ էմլաքընը թահրը հանգէ արմըշ տըր։

—Մամուրէթ—իւ—Ալզիզ (Խարբուրթ) Նիյապէթը չէրիյէսինէ Մէհմէտ Թէվֆիգ էֆէնտի թային պուլրուլմուշ տըր։

—Մէզքէտէն եազըլըրընա կէօրէ, Մէզքէտ Շերիֆի Ապտիւլ Մուրթալըպ էֆէնտի հազրէթլէրի՝ մահալը մէզքիր իլէ թաֆի վէ Մէտինէ պէյլերինտէ հէրն տէվլէտլերի իլէ իճրա իմմէք իւզրէ սէյեար պիր զապթիյէ դօրը թէչքէլինի իչ Արապ չէյխլերի իլէ մանէթլերի սիվարիլերինէ հէվալէ էլէմիշ, վէ պունտան պէօրէ եօլլարտա վուգուա կէլէճէք հէր նէվ զապթը քէնտի թարաֆլարընտան թազմին իտէճէքլերինէ տաիր մէզքիր չէխիլէրէն պիր սէնէա ավզ էլէմիշ տիր։

—Անկէ չէխլերի Ռուբիա վէ Պաղտատա վէ Պասրա վիլայէթլերինէ իշլէտիլմէքսէ օլան էճնէպի բօսթալարընը եէրինէ՝ մուհիմմազ վէ միւքէմմէլ պիր բօսթա իշլէմմէեէ թարիպ օլուպ, պու պայտտ Սուրիա վէ Պաղտատ վիլայէթլերինէ պիրքիր արզուհալ թագտիմ իլէ, միշլէր իմիշ։

—Եանեատան խապէր վերիլմէկնէ կէօրէ, 150 գատար հայատտա վիսէնա նամ գարիյէյէ կիտիպ, 4 նէֆէր ժանտարմայը էօլտիւրտիքտէն սօնրա, էվվէրի օյմայա պայշամըշ վէ երքէք գասը, չօճուգ հէխմէնէ տէ տատնըլմազ էգիյէթլէր վէրմէքտէն սօնրա, 40 գամիրը կիսմուշ վէ պագրը իլէ օն քիշի տէ էսիր ալուպ կէօմիրմիշլէր տիր։ Պու օն քիշինին իսէսը իչիւն 8000 լիրա իսթէյօրլար իմիշ։ Քէզալիք հայատտարը եօլտա ֆագըր պիր կաֆուտինին օղլունը թուրթուպ տաղ կէօթիրմիշ վէ գուրագլարը-նը քէսէրէք պապարանա կէօնտէրմիշ վէ էկէր 900 լիրա կէօնտէրմէկ իսէ օղլունը եօլտիրէճէքլերինի պէյան իմմիշլեր տիր։

Եանեանըն թա Խագընտա հայատտարը տիկէր իսէ Եաֆուտի տախի թուրթուպ տաղա այրրմըշ օլմաղա, թախիս իչիւն 3000 լիրա իսթէեօրլար իմիշ։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Ս.Յ.ԱՆ Հավատ
(Պ.ԱՆ ԱԳՈՆԷ ԹԷԼԷԳՐԱՖԸՆԸ)

Բարիզ 30 մայիս

Մէճլիսը մէպուսանտա գարարարՀաշարրըլան ճէտվելը էսասի ուսուլը Ինթիտապիյէսինի եէնիճէն մէյտանա չըգարան, գանուն լայէհարընն թէտգիգի իչիւն պուկիւն մէճլիսի Ա.յան թարաֆընտան թաէին օլունան գօմիսիօն՝ ուսուլը մէզբիրէ այիչէկիմէ տիր։

Ա.յնի իմիմատա մէճլիսը Ա.յան՝ Բարիզ իսթանպանէլերինտէ բարհիպէ գատընլար եէրինէ խաթէկանա պագմագ իչիւն ատի գատընլար թաեինի ալէյհինտէ պիր գարար վերմիշ տիր։

Լօնտրա 30 մայիս

Մ. Բոպէրթ Ա. Արնօլտ Խապէր վերիյօր քի, թարապլուս հագգընտա Սըբ Զարլս Տիլքէն կէչէն բէնչէնպահ կիւնիւ քէնտիսինէ վերտիյի ճէվապտան վէ էրթէսի ճումա կիւնիւ անի մատտէ հագգընտա Մարգի տը Սալիզպուրիին իսիմիյար իմտիյէ սէ՛ք-քինթէ տօպայը։ Թարապլուս մէսէլէսի հագգընտա ինկիլիզերը խարիճիյէ նէզարէթինտէ պուլունանն վարտուն սիվարի Դրպրսը Մէհմէտ գարատանը մէզքիր գազասան տօպայը մէսուլ թուլմըշ օլմաղա, գարատանը մուամիլէյհ թազմինաթ իմասընտան գուրթուլմուշ տըր։

—Շէհր Էմանէթիին թահրը նէզարէթինտէ օլան Զուպուգլուտա քեալին բէթրոլ կազը տէքոզիթօսընին ախիրէն մուգաբլ գազ օսանընտա 4000 սաղոգ գատար նօգսան գոհուր իթթիֆ օլուպ, մէզբիր կազլար թէճճար մալի օրմագ հասէպկիյէ իչպու նօգսանըն Շէհր Էմանէթի թարաֆընտան թազմինի իգթիզա իտէճէյինտէն, Լիմանէթը միւարիլէյհա մէզբիր ակզօզիմօ մէմուրընը պիլ ճիւմլէ էմլաքընը թահրը հանգէ արմըշ տըր։

—Մամուրէթ—իւ—Ալզիզ (Խարբուրթ) Նիյապէթը չէրիյէսինէ Մէհմէտ Թէվֆիգ էֆէնտի թային պուլրուլմուշ տըր։

—Մէզքէտէն եազըլըրընա կէօրէ, Մէզքէտ Շերիֆի Ապտիւլ Մուրթալըպ էֆէնտի հազրէթլէրի՝ մահալը մէզքիր իլէ թաֆի վէ Մէտինէ պէյլերինտէ հէրն տէվլէտլերի իլէ իճրա իմմէք իւզրէ սէյեար պիր զապթիյէ դօրը թէչքէլինի իչ Արապ չէյխլերի իլէ մանէթլերի սիվարիլերինէ հէվալէ էլէմիշ, վէ պունտան պէօրէ եօլլարտա վուգուա կէլէճէք հէր նէվ զապթը քէնտի թարաֆլարընտան թազմին իտէճէքլերինէ տաիր մէզքիր չէխիլէրէն պիր սէնէա ավզ էլէմիշ տիր։

—Անկէ չէխլերի Ռուբիա վէ Պաղտատա վէ Պասրա վիլայէթլերինէ իշլէտիլմէքսէ օլան էճնէպի բօսթալարընը եէրինէ՝ մուհիմմազ վէ միւքէմմէլ պիր բօսթա իշլէմմէեէ թարիպ օլուպ, պու պայտտ Սուրիա վէ Պաղտատ վիլայէթլերինէ պիրքիր արզուհալ թագտիմ իլէ, միշլէր իմիշ։

—Եանեատան խապէր վերիլմէկնէ կէօրէ, 150 գատար հայատտա վիսէնա նամ գարիյէյէ կիտիպ, 4 նէֆէր ժանտարմայը էօլտիւրտիքտէն սօնրա, էվվէրի օյմայա պայշամըշ վէ երքէք գասը, չօճուգ հէխմէնէ տէ տատնըլմազ էգիյէթլէր վէրմէքտէն սօնրա, 40 գամիրը կիսմուշ վէ պագրը իլէ օն քիշի տէ էսիր ալուպ կէօմիրմիշլէր տիր։ Պու օն քիշինին իսէսը իչիւն 8000 լիրա իսթէյօրլար իմիշ։ Քէզալիք հայատտարը եօլտա ֆագըր պիր կաֆուտինին օղլունը թուրթուպ տաղ կէօթիրմիշ վէ գուրագլարը-նը քէսէրէք պապարանա կէօնտէրմիշ վէ էկէր 900 լիրա կէօնտէրմէկ իսէ օղլունը եօլտիրէճէքլերինի պէյան իմմիշլեր տիր։

Եանեանըն թա Խագընտա հայատտարը տիկէր իսէ Եաֆուտի տախի թուրթուպ տաղա այրրմըշ օլմաղա, թախիս իչիւն 3000 լիրա իսթէեօրլար իմիշ։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Ս.Յ.ԱՆ Հավատ
(Պ.ԱՆ ԱԳՈՆԷ ԹԷԼԷԳՐԱՖԸՆԸ)

Բարիզ 30 մայիս

Մէճլիսը մէպուսանտա գարարարՀաշարրըլան ճէտվելը էսասի ուսուլը Ինթիտապիյէսինի եէնիճէն մէյտանա չըգարան, գանուն լայէհարընն թէտգիգի իչիւն պուկիւն մէճլիսի Ա.յան թարաֆընտան թաէին օլունան գօմիսիօն՝ ուսուլը մէզբիրէ այիչէկիմէ տիր։

Ա.յնի իմիմատա մէճլիսը Ա.յան՝ Բարիզ իսթանպանէլերինտէ բարհիպէ գատընլար եէրինէ խաթէկանա պագմագ իչիւն ատի գատընլար թաեինի ալէյհինտէ պիր գարար վերմիշ տիր։

Լօնտրա 30 մայիս

Մ. Բոպէրթ Ա. Արնօլտ Խապէր վերիյօր քի, թարապլուս հագգընտա Սըբ Զարլս Տիլքէն կէչէն բէնչէնպահ կիւնիւ քէնտիսինէ վերտիյի ճէվապտան վէ էրթէսի ճումա կիւնիւ անի մատտէ հագգընտա Մարգի տը Սալիզպուրիին իսիմիյար իմտիյէ սէ՛ք-քինթէ տօպայը։ Թարապլուս մէսէլէսի հագգընտա ինկիլիզերը խարիճիյէ նէզարէթինտէ պուլունանն վարտուն սիվարի Դրպրսը Մէհմէտ գարատանը մէզքիր գազասան տօպայը մէսուլ թուլմըշ օլմաղա, գարատանը մուամիլէյհ թազմինաթ իմասընտան գուրթուլմուշ տըր։

(*) Մ. Բ. Ա. Արնօլտն անդամ իսթէնիյի բնդնէնպահ կիւնքի իճթիմա հագգընա չու ատիտքի թէլէկրաֆ քէշիտ օլունմուշ իսի։

Լօնտրա 26 մայիս. — Մէճլիս Մէպուսան. —Լիվվէրբի կիւն իսիմատ իմմիշ օլուուղու վէճհ իլէ Մ. Բոպէրթ Ա. Արնօլտ Ֆրանսըզարը Թունուպա կիրմէկերինէ պիր մուգապէյէ օլմագ իւզրէ իթալիա թարաֆընտան թարապլուսուն իշղալը հագգընտա Մարգի տը Սալիզպուրի իլէ գօնթ Գօրթի պէյնինտէ կէօյա վուգու պուլան մուխապէրաժտան խարիճիյէ նէզարէթինտէ պիր էսէր մէվճուտ օլուպ օլմասընդը սիվալ իմմիշ տիր։

Ըստ Զարլս Տիլք՝ պու սիւալէ ճէվապ վէրմէք իսթէմէյուպ, պու պայտտ վերիլէճէք իսղահաթը Մավի Քիմատտա միւնտերիճ օլուուղունու տէրմէյան իսլէմիշ տիր։

Ֆրանսայան ճէմաաթլարը թարաֆընտան վերիլէն գարարլարը իճրասը իշիւն բաթրիզլեր իլէ խաղաղ ֆրանսիզներն՝ հայդ օլուուղարը սէլահիյէթ մուճիպինճէ վէ գամանին վէ նիզամաթը մէվճուտ ահքեամընճա Սթամպօլոյա իճրա մէրա մէմուրինա միւրաճաաթ իմտիրքլու, վիլայաթտէ պուլունան Առաջնորդէարը տախի քէնտի գարարլարընն իճրասը իչիւն իճրա մէմուրունա միւրաճաաթ իմմէյի տիրլեր, պու մէմուրլարին մունտազամմէճլիսլէրտէ գարարլաշարըլան վէ էմր իտիլէն ահքեամը տէրհալ իճրա իմմէքլէ միւքէլլէֆ տիրլեր։

Թահրիրաթը մէզքիրէտէ պէեան օլունտուղունա կէօրէ, պու գարար էմրը ալի մուճիպինճէ վիլայէթ վալիլէրի իլէ սանճագ միւթէսարրըֆ ըզլարընա թէպլիղ օլունմուշ տըր։

—

Միայեալ ընկերութիւնը Ցնօրէն Ժողովնա միճէտտէէն բէիս ինթիսապ օլունան Մինաս Զերազ էֆէնտի տիւնտէն իմիպարէն ըֆիգէրլերինի թէչքիլ իմմէնէ պաշլարպ, չիմտիքի հալտէ սարիտքի ղէվաբը ինթիսապ էյլէմիշ տիր։

Թոմալեան Գէորգ էֆ. վարիտան միւտիրի,

Կիւլպէնկեան Ս. Յովհաննէս էֆ. մէսարիֆ միւտիրի,

Արշակունի Յովհաննէս էֆենտան ազգքեար,

Շնորհքեան Յովհաննէս էֆ. քեաթիպ։

Պաղի գալան աղալար պու ագշամ ինթիսապ օլունաճաղլարտըր։

—

Ցիւնքի կիւն Արապկիր Առաջնորդը Դեր. Տ. Եղնիկ եպիսկոպոս Ազգհանուն՝ Գարու քէհեասը Ֆրէնկեան Աբրահամ էֆէնտի իլէ պէրպաէր թէքբար միւտտաիի ումումի նէզտինէ կիմմիշ տիր։

—

Բէհապիյինն ահվալը մատտիէսինի իալահ իլէ անէրին թէէմինի միւթագալէլի իչիւն պիր լայէհա թէրթիպլինէ մէմուր օլան վէ 1880 նոյ. 30տա կրօնական խորհրդական թարաֆընտան ինթիխապ օլունան գօմիսիօն իլք տէֆա օլարագ պու քէրրէ Բաթրիգխանէ-տէ ճճիմա իմմիշ տիր։

—

Մօսկուատա նէչը օլունան փարս Հայապատ նամ բէսիրլի բիսալէնին մայիս-յունիս նիսախսինտէ Ս. Երուսաղէմ Բաթրիգի Ամեն. Տ. Տ. Եսայի Սրբազան հազրէթլերի իլէ սէր միմբը հազրէթը Շեհրիյարի Պաղեան Սարգիս պէյէֆէնտի հազրէթլերինին, վէ խասքեօյէքի Որբանոցըն միէսսիսէսի Գալֆաեան միհրէթէմ Սրբուհի մայրապետին վէ մէրհում ժէնէրալ Լազարեֆին վէ Աղիամար ատասըյա վանքընն վէ էրմէնիսթանա տաիր ղազը մահալլերինին բէսիմէրի տէրճ օլունմուշ տըր։

—

Խարբուրթ կրօն. վէ քազ. խառն ժողովը պու տէֆա Բաթրիգխանէյէ պիր թահրիրաթ իրսալ ինտէրէք, մահալը մէզքիրտէ քեահին 4 վանքըն պիրէյիրիպ Առաջնորդ Գեր. Ճգնաւորեան Յակոբ եպիսկոպոսը թահրը սէլահիյէթինէ վազ օլունմասընա տաիր պունտան ագտէմ պիր թէքլիֆ արզ իմտիկինի զիքր իմմիշ, վէ պու թէքլիֆին անգարիպ իճրասընը Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սըրբազան հազրէթլերինէ ըէճա իլէմիշ տիր։

—

Հաճընտան Բաթրիգխանէյէ կէօրէ պիր չիքայէթնամէյէ կէօրէ, Հաճընն գայմագամը էսպագ Հիւսէյին պէյ՝ քէնտի մուամիլաթը նամէզիյէսինտէն տօպայը Ապտին բաշա հազրէթլերի թարաֆընտան աղ օլունմուշ իքէն, խալէֆի Պահրի պէյ տախի գօզան օղլունընն կիւնիւնտէ թէէմիյէ օլունան 32000 ղրուշ վերկիյի եէնիտէն էհարատն թալեպ իմմէյէ պայլամըշ տըր։

Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլերի մէզքիր չիքայէթնամէյի Ատանա վալիսի Ապէնտին բաշա հազրէթլերինէ թէպլիղ իտէրէք, քէմալը ատալէթլէ իճրան խճապընը թէմէննի իլէմիշ տիր։

—

Մարզուան էհալիսի պու տէքա Պապը Ալիյէ պիր թէլէկրաֆ քէշիտ իտէրէք, Եդեսեան Յովհաննէս եպիսկոպոս ալէհինտէն շիքայէթ իմմիշ, վէ մուամիլէյհ եպիսկոպոսը Մարզուանան թէպիա իտիմէտիկի թագտիրտ էհալինին հիճրէթէ մէճպուր օլաճաղընը պէյան իլէմիշ տիր։

Ատիյէ նազրը՝ մէզքիր թէլէկրաֆը ճումա էրթէսի ագշամը Բաթրիգխանէյէ թէպլիղ իտէրէք, Եդեսեանըն էֆալ ու հարէքաթը հագգընտա իսղահաթ թալեպ իմմիշ տիր։

—

Ամիտէքի էրմէնիճէ պիրմէճէյի հէր քիմ հալլ ու թապիր իտտագ ճումա սապահընընա գատար էն էվվէլ մաթպասրզա կէթիրիր իսէ, միւքեֆաթ օլարագ կապէթասրզատան 3 այրդ նիսխէ վերիլէճէք տիր։

ԱՌԵՂԾՈՒԱԾ

Ե՛ Քաղաքս Աստուածոյ,
Որպէս այր ոմն ասաց արքի,
Թէ կաց ուրեք յուզի կամ վէճ,
Անդ ես նախ գամ և կամ ի մէջ.
Ձախր ի յանմիտ աշխարհս առեալ,
Ցանդ փոփոխմամ անակընկալ,
Ա.յլ չեմ Պրուտաս. զիմ բաստ քրեսայն
Տանի մերթ յայս կոյս և մերթ յայն։
Ոչ ի յանտառս ոչ և յերկին
Ա.յլ ի սորէս է իմ տեղին,
Ուր գայ մարդ ողջ, ուր և միտք գոն
Անդանօր ես յածիմ յագոն։
Ցառախ վիպեմ զէս և չանէս,
Ա.յլ զու զրստոյգն մինէ՛ հանես.
Ա՛ռ քեզ յայտնիմ, ա՛ռ թարգմանիմ,
Ո՛ ընթերցողդ իմ զու ուշիմ.
Ա՛ստ զու լո՛յժ զիս, ա՛ստ քան այլուր
Գամ իսկ ի յայտ մրտաց քոյ սուր։

Ց. Գ. ՄԸՐՄԸՐԵԱՆ

ՍԹԱՄՊՈԼ ՊԱՆԳԱՍԸ

Սթամպէլ 30 մայիս 1881

Գօմիթէնին բարօրթսընը իսթիմա իմմէք, 1880 սէնէսինին հիսապլարընը ամագ, պիր թէմէթթիւ (տիվիտանը) թէվզինին թէբլիթ իլէմէք վէ ումումի գօմիթէնին խուրուճ վատէսի կէչէն աղաարընը եէրինէ աղա թային իմմէք իչիւն հիսսէտարանըն սենէվի Մէճլիսի Ումումիսի, նիզամնամէնին 29ընճը պէնտի ահքեամընա թէվֆիգան ալֆրանկայունիսին 22ինճի չարշէնպահ կիւնիւ Լօնտրատա Գանոն Սթրիթ նամ մահալատ թէրմինիւս օթէլինտէ սաաթ պիրտէ իճթիմա իտէճէք տիր։

Նիզամնամէնին 27ինճի պէնտի ահքեամընճա Մէճլիսի Ումումի՝ լսագալլ օթուզ հիսսէսի օյան հիսսէտարանտան իպարէթ օլուր, վէ մէճլիստէ հազրը պունլունմագ իչիւն մուամիլէյհիմ հիսսէտարան՝ թահվիլաթերինի Մէճլիսի Ումումինին իճթիմաը զէմանընտան լսագալլ օն կիւն էվվել ըՍթամպօլոյա մէզքիր պանգանին մերքէզինէ վէ եահսոտ միխթէլիք չիպէ վէ ահճնցիալարընա թէպլիմ իտէճէքլէր տիր։

ՕՍՄԱՆԼՈՒ ՊԱՆԳԱՍԸ

Գալաթա վէ Սթամպօլոյա պունլունան Օսմանլը պանգասընին իտարէխանէլերի ալֆրանկա յունիսին 22ինճի բէնճշէնպահ վէ 6ընճը բազար իրթէսի կիւնլերի զարարը օլաճաղլար տըր։

ՊԱՐԹԷԼԷՄԻ ՍԷՆԹ-ԻԼԷՐ ՎԷ ԱԼԷՄԱՆԻԱ

—

Ֆրանսա խարիճիէ նազրը լահրգը Մ. Պարթելըմի Սէնթ-Իլէր՝ Տայէ Բէլլ- նամ Ալէման բիսալէսինտէ «մէսուլիէթսիզ հիւքիւմէթ» սէրլէվհասբյա նէյր օլուն. նուպ Մ. Կլատսթոն իլէ Մ. Կամպէթանէն բոլիթիգալարընտան պահս իտէն պիր պէնտ հոգդընտա բիսալէի մէգքիւբէ միտիրինէ աթիտէքի մէքթուպը ֆրալ իթմիշ տիր.

Բարիզ 12 մայիս

«Պէնտինիզի միւթալէա իթտիմ վէ թէմամբյա սիզէ հէմէֆքեառբըմ. Մէսուլիէթսիզ հիւքիւմէթ՝ պու հիւքիւմէթի իճրա իտէնէ բէք մուխթարալը տը, վէ մեմլիքի տախլիտտէ էխթիյալ վէ գարբըզգէլը մուճիպ օլապիր.

«Թունուզ իշլերի հալ ու թէսվիեէյէ եառգլաշմագտա օլուպ, պունլարը սուրէթը թէսվիյէսի տէ մմթլուպ վէճհէյէ օլաճաղընը մեմուլ իտերիմ. Պիզ Պէյ հագգընտա նիյաթը մէշրուանէ վէ խայրխահանէտէ պուլունմագտայզը. լաքին իբի սէնէտէն պէրու Պէյ նիյաթը մէգքիւբէյի քեամիլէն պիլմէմէզլիք իտիյօր, "վէ քէնտի սուի նիյէթի ալէյհինտէ պիզի թէէմինաթ իսթէմէկէ մէճպուր իտիյօր. էկէր սուի նիյէթի օլմազսա իտի, թէէմինաթ իսթէմէքտէն սարքը նազար իտէճէքտիր.

«Պու՝ միհիմմ մէսէլէտէ Ալէմանիանընն թավր ու մուամէլէսինի մէտհ ու սէնա իտերիզ Ալէմանիա հիւքիւմէթլէյէ միհիմմ Ալէման կազէթալարընա մաէլմէմնունիյէ պէէանը թէշէքքիր վէ միննէթտարի իտերիմ. պու պիր ատալէթ իշի տիր.

«Պու կիւն Մէհիսի Ալանտա վէրիլէն իյզահաթտան անլաշըլըզընա կէօրէ, պիզիմ նէ զապթը մէմլիքի վէ նէ տէ տահմի իշլալը մէմլիքի սրէրբրմրզ ֆոգ ...ը՝ Պէյ թէտապիրը թէէմինիյէ իթթիֆաղ իտէճէյիզ, լաքին էբէյիճէ պիր միտտէթ իշիւն քի, պու միտտէթի միմքին մէրթէպէ ազալմասը չալըշճաղըզ.

«Պիր չոգ սէնէտէն պէրու ալէմը իսլամիյէթի թահրիքէ չալըշըյօրլար. Խըտիվի սապգդ քէնտի ինիֆսալէնտէն պէրու քէմալը զայրէթլէ պու իշէ չալըշմըշ տը. Շարդ մուհարէպէի տէ պուպապատէ եէնի պիր վէսիլէ օլուպ, պու վէսիլէտէն իսթիֆատյէ չալըշըլմըշ տը.

«Լաքին զանն իթմէմ քի, պու զայրէթլէր՝ մուվաֆֆագիյէթ պուլունալար, հէր հալտէ պիզ ինթիյաթ իզրէ պուլունճաղըզ.

ՊԱՐԹԷԼԷՄԻ ՍԷՆԹ-ԻԼԷՐ

ԹՈՒՆՈՒԶ ՄԷՍԷԼԷՍԻ ՎԷ ԺԷՆԵՐԱԼ ԿԱՐԻՊԱԼՏԻ

—

Միւշարիէ յհ ժէնէրալ կարիպալտի Թունուզ մէսէլէսի հագգընտա ահիպպասընտան պիրինէ եազըլը պիր մէքթուպտա պէր վէճհի գիյր պէեանը էֆքեար եյլէմիշ տիր.

Գաբրէրա 22 մայիս

«Մուհիպպիմ Ֆացցարի,

«Պէն Ֆրանսանընն տօսթուլում, վէ անընն տօսթլուղունը պագը ռագլամագ իշիւն միսմքին օլանընը էաբմագ լազըմընը զանն իտերիմ.

«Լաքին պէն հեր չէյտէն էվվէլ Իթալիալըերմ Հէր քիմին Թարաֆընտան օլուր իսէ օլուն Իթալիանընն Թահգիր օլունմամասը իշիւն էօմրիմիւն պագիյէսինի սահիհէն վէրէճէյիմ. Վէ էկէր Ֆրանսանընն Թունուզը զապթ իթմէսինէ միւսաաէ օլունուր իսէ, Իթալիա Թահգիր օլունտուգտան մմատա, մէնաֆի վէ էմնիյէթի տէ Թահգը Թէհտիտէ պուլունմուշ օլուր.

«Տայմա իւմիտ իտէրիմ քի, Ֆրանսա՝ քէնտի էպնաի վաթանընընն պազըսընը գաթլ իտէն պիր դաշ էշխասընն թէէտիպլէյէ իքթիֆա իտէճէք, վէ պատէհունէ պիր զապթը մէմլիք վէ նէ տէ պիր հըմայէ իլէ Թունուզուն իսթիգլալիյէթինէ տօգանմագսըզը կէրի չէքիլէճէք տիր.

«Հէր հալտէ Թունուզտաքի միւթէատտիտ իթալիան թէպաայը հըմայէ իթմէք իշիւն Թունուզ քէօրֆէզինտէ տօնանմամըզ պուլունմայը տը, վէ այնը սեպէպէ մէպնի էշէահ լազըմ իլէ պէրապէր էլլի պին քիշիմիզ տէ 2 պէյրաք ատամըզընը ճէնուպ սեվահիլինտէ հազը իտիմէլի տիր.

«Ճ. ԿԱՐԻՊԱԼՏԻ»

ԹՈՒՆՈՒԶ ՀԱՎԱՏԻՄԱԹԸ

—

Շույու պուլան պիր հավատիսէ կէօրէ, Ֆրանսա հիւքիւմէթի՝ ինթիխապաթ զէմանը հիւլուլ իթմէզտէն էվվէլ Թունուզ սէֆիրինէ վէ զապթ ու իշղալը մէմլիքէ խիթամ վիրմէկէ գարար վէրմիշ տիր. Ասաքիր՝ էն զիյատէ յուլիս Նիհայէթինէ գատար Ֆրանսայա ավտէթ իտէճէքլէր տիր.

Թէէմին օլունընզընա կէօրէ, ժէնէրալ Պրէար օ վագթա գատար իշղալ գօլու գօմանտանընը մէմուրիյէթլէ Թունուզտա գալաճագ տը. Օ հալտէ մամիլէյհ ժէնէրալ՝ Ֆրանսա հարպիյէ նէզարէթինտէ տերտեսթը թէտգիգ օլան պիր լայէհա մուճիպլինճէ Թունուզ օրտուսընը թէնսիգ իթմէք իշիւն Պէյ իլէ ուղղաճագ, վէ իշպու թէնսիգաթը ասքէրիյէտէն տօլայը Ֆրանսըզ հիւքիւմէթի՝ էն զիյատէ ճէզայիր վէ պահրիյէ բիտտէ ասաքիրինտէն սէչիլմիշ պիր մըգտար զապիթ Թունուզ Պէյինին Թահթը էմրինէ վաղ էյլէյճէքմիշ.

Թունուզտա իւչ կիւնտէն պէրու էն զիյատէ Եէհուտիլէր պէյինտէ հիւքմիւնի իճրա իտէն պիր խէվֆ ու հէյէճանը տէֆ իթմէք իշիւն Ֆրանսա բոլիթիգա մէմուրը Մ. Բուսթան՝ Եահուտիլէրին մահալլէսինէ խապէր կէօնտէրիպ, գօրգուտան նաշի հէր հանկը տիւքքեան աշըլմաղ իսէ հէմզօր իլէ աշըլաճաղընը, վէ հէմտէ սահիպլինին հապս իտիլէճէկինի պիլտիրմիշ տիր.

Լինֆիտա չիֆթլիկի մատտէսինտէն տօլայը Ֆրանսըզ հիւքիւմէթի ալէյհինտէ պուլունան պագը Թունուզ մէմուրլարի Պէյ թարաֆընտան ազ օլունուպ, պունլար միյանընտա վիւքէլատն ժէնէրալ Համիտա-Պէն-Այէթ վէ պունուն մահատումը տահի պուլունմագտա իմիշլէր.

Թունուզտան մայիս 24 թարիխիլէ քէշիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, 300 գատար սիլահը Արապ Լինֆիտա չիֆթլիկի իւղերինէ հիւճում իտէրէք, թէքմիլ խանէ, վէ սարբէյի զապ ու զարլէթ իթմիշլէր տիր.

Թէլէրաֆ կազէթասընընն ինկիլիզ մուխպիրի թարաֆընտան խապէր վէրիլմիկինէ կէօրէ, Մավի քիթապտա զիքրի սէպգաթ իտէն միւքեալէմէտ էն էվվէլ Մարքիտը Մալիզպուրի՝ Թունուզ հագգընտա Ֆրանսայը մուամէլէսինտէ սէրպէսթ պրագմաղը Մ. Վանինկթօնա թէբլիֆ իթմիշ տիր. Օ զէմանքի ահվալ Լօրտ Սալիզպուրի իլէ Լօրտ Պիպընֆիլտ իշիւն պուհրանը իտի. Դըպրըզ մուգավէլէնամէսի՝ վագթընտան էվվէլ կէդ կազէթասընընն իհթիյաթսըզընընտան տօլայը նէյր օլունմուշ իտի. Բիվայէթէ կէօրէ, մէգքիւր կազէթա՝ Զաթը Շահանէնին հէքիմէրինտէն պիրի վասէթասընյա մուգավէլէի մէգքիւրէյի իշթիմիշ իտի.

«Տայմա իւմիտ իտէրիմ քի, Ֆրանսա՝ քէնտի էպնաի վաթանընընն պագըսընը գաթլ իտէն պիր դաշ էշխասընն թէէտիպլէյէ իքթիֆա իտէճէք, վէ պատէհունէ պիր զապթը մէմլիք վէ նէ տէ պիր հըմայէ իլէ Թունուզուն իսթիգլալիյէթինէ տօգանմագսըզը կէրի չէքիլէճէք տիր.

«Հէր հալտէ Թունուզտաքի միւթէատտիտ իթալիան թէպաայը հըմայէ իթմէք իշիւն Թունուզ քէօրֆէզինտէ տօնանմամըզ պուլունմայը տը, վէ այնը սեպէպէ մէպնի էշէահ լազըմ իլէ պէրապէր էլլի պին քիշիմիզ տէ 2 պէյրաք ատամըզընը ճէնուպ սեվահիլինտէ հազը իտիմէլի տիր.

«Ճ. ԿԱՐԻՊԱԼՏԻ»

ԹՈՒՆՈՒԶ ՀԱՎԱՏԻՄԱԹԸ

—

Շույու պուլան պիր հավատիսէ կէօրէ, Ֆրանսա հիւքիւմէթի՝ ինթիխապաթ զէմանը հիւլուլ իթմէզտէն էվվէլ Թունուզ սէֆիրինէ վէ զապթ ու իշղալը մէմլիքէ խիթամ վիրմէկէ գարար վէրմիշ տիր. Ասաքիր՝ էն զիյատէ յուլիս Նիհայէթինէ գատար Ֆրանսայա ավտէթ իտէճէքլէր տիր.

Թէէմին օլունընզընա կէօրէ, ժէնէրալ Պրէար օ վագթա գատար իշղալ գօլու գօմանտանընը մէմուրիյէթլէ Թունուզտա գալաճագ տը. Օ հալտէ մամիլէյհ ժէնէրալ՝ Ֆրանսա հարպիյէ նէզարէթինտէ տերտեսթը թէտգիգ օլան պիր լայէհա մուճիպլինճէ Թունուզ օրտուսընը թէնսիգ իթմէք իշիւն Պէյ իլէ ուղղաճագ, վէ իշպու թէնսիգաթը ասքէրիյէտէն տօլայը Ֆրանսըզ հիւքիւմէթի՝ էն զիյատէ ճէզայիր վէ պահրիյէ բիտտէ ասաքիրինտէն սէչիլմիշ պիր մըգտար զապիթ Թունուզ Պէյինին Թահթը էմրինէ վաղ էյլէյճէքմիշ.

Թունուզտա իւչ կիւնտէն պէրու էն զիյատէ Եէհուտիլէր պէյինտէ հիւքմիւնի իճրա իտէն պիր խէվֆ ու հէյէճանը տէֆ իթմէք իշիւն Ֆրանսա բոլիթիգա մէմուրը Մ. Բուսթան՝ Եահուտիլէրին մահալլէսինէ խապէր կէօնտէրիպ, գօրգուտան նաշի հէր հանկը տիւքքեան աշըլմաղ իսէ հէմզօր իլէ աշըլաճաղընը, վէ հէմտէ սահիպլինին հապս իտիլէճէկինի պիլտիրմիշ տիր.

Բարիզ 23 մայիս.— ճէզայիրտէ Ֆրանսա ասաքիրի մուավինէ վէ թօգնու գօմանտանը Թարաֆընտան վիրուտա իտէն թէլէկրաֆա նազարէն, մուամիլէյհ Օրանընն ճէնուպ ճիհէթինտէ հուտուտ աշիրէթլէրի իլէ պիր մուհարէպէ իթմիշ տիր. Ասիրը մէգքիւրէ խրուվիր աշիրէթինտէն տահա միւահիշ օլուպ, սիլահլարը միւքէմմէլ օլմասընը հալտէ եիւզ մէթրօ գատար Ֆրանսըզ ասքէրինէ թէգարրուպ իթմիշլէր տիր. Ֆրանսըզլարընը եէնի սիլահլարը պունլարա խայը թէլէֆաթ վէրմիշ իսէ տէ, քէնտիլէրինտէն տախի 80 նէֆէր թէլէֆ օլմուշ տը.

Ֆրանսըզ գօմանտանը՝ մէգքիւր աշիրէթին մագթուլ վէ մէճրուհլարընը գալաբրըպ կէօթիւրտիւքլէրի ճիհէթլէ թէլէֆաթլարը թէմամը իլէ մալիւմ օլմասընընը պէյան իթմէքլէ պէրապէր, 400 նէֆէր գատար օլտուղունու թախմին իտիյօր.

Ֆրանսա հիւքիւմէթինին Թունուզ մէսէլէսի հագգընտա նէյր իթտիյի իքինճի Մավի քիթապտա ճէզայիր վալիսի Մ. Ալպէր Դրէվինին մայիս 20 թարիխլի պիր զրթա թահրիրաթը տախի պուլունուպ, միւշարիէյհ պու թահրիրաթտա հուտուտ ճիվարընտա վուգու պուլան սըրդաթ վէ թէճավուզաթը թաատտատ իյէմիշ տիր.

Մէգքիւր թահրիրաթա նազարէն, 1870 սէնէսինտէն 1881 թարիխինէ գատար 2379 ճիւնհա վէ ճինայէթ վուգու պուլուպ, եիւզ պին էհալի միւթէզարրուր օլտուզու հալտէ, Թունուզ հիւքիւմէթի՝ միւթէճասըրլարտան եալընըզ 5 քիշիյի թէէտիպ իյէմիշ տիր. Տիկէր ճանիլէր ճէղասըզ գալմըշլար վէ եախօտ չալընան էշխանընն ըէտտ ու թազմինի իլէ իքթիֆա օլունմուշ տը. 412 ճինայէթ ֆալիլերինէ տախի հիշ պիր ճէզա վերիլմէտիքտէն մատտա, չալընան էշխա տախի ըէտտ ու իատէ օլունմամըշ տը.

ՐՈՒՄԻԱ.

—

Վէհբ Ալէհսայէ Ցայնանդ կազէթասը՝ 11 մայիս թարիխլի պէյանանամէի իմբէրաթօրյէ ճէվապէն Նիհիլիսթ իճրա գամիթէսինին սօն իլանանամէսինին պիր սուրէթինի Բէթերսպուրկտան ալաշ իթմիշ տիր. Իմբէրաթօրա խիթապ օլան մէգքիւր իլանանամէ՝ մէմլէքէթին ահվալը մալիյէ վէ թասարրուֆիյէթճէ օլան սիյասէթը վէ իտարէճէ վուգուա կէլէն սուլի խիթմալարը կիւզէլճէ թարիֆ ու պէյան իթտիքտէն սօնրա, պէր զէճհի գիյր խիթամ պուլմուշ տը.

«Պիզ տէ ասայիշ ու ինզիպաթը արզու էտէրիզ, լաքին հէր չէյտէն էվվէլ նիզամաթտա հագիգաթ իսթէրիզ. Էկէր Զաթը Հաշմէթմէպալէրի՝ ճէնապը Հագգընը լութֆ ու ինայէթի իլէ պիճիւմլէ Բուսարրն իմբէրաթօրը իսէլէր, պիզիմտէ հագգըմըզ վարտը քի, Զաթը Հաշմէթմէպալէրինին՝ ճէնապը հագգընը լութֆ ու ինայէթի իլէ իտարէի միք իթմէլերինի, վէ հիւքմինի իճրա իտէն սուի իսթիմալաթէ նիհայէթ վէրմէլերինի, վէ էհալինին էլեէվմարզու իթտիյի վէ իլերուտէ տահա չէտտա պիր գուվվէթէ իսթէյճէկի չէյի իմբէրաթօրա պէյան իտէպիմէք իշիւն էհալիսին էհլի ըրզ էվլաալարընա սերպէսթ թարիդ պրագմալարընը թալեպ իտէլիմ.

«Զաթը Հաշմէթմէպալէրի՝ մարտըն պիրինճի կիւնքի վուգուաթը ունուլմամընը, վէ քէնտի նասիհաթլարը լա վուգուաթը մէգքիւրէյէ սէպգպիյէթ վերէնլերէ էմնիյէթ իթմէսինլեր. Զաթը Հաշմէթմէպալէրի՝ քէնտի էհալիսինի պիրլէշթիրսինլեր, անլերին սաատսընը իշիթսինլեր. օ հալտէ նէ Զաթը Հաշմէթմէպալէրի վէ նէ տախի մէմլէքէթ իլերտէ կէլճէք ֆէլաքէթլերտէն գօրգմազլար.»

ՄՈՒՀԱՌԷՄԼ

—

Վալիսէ Սուլթան գահվէճի պաշըսը Հաճի Հասան աղանընն մուհաքէմէսինտէ էվգաֆ նէզարէթի վէքիլի պուլունան Սաֆտէր էֆէնտինին միւտտեարնա աղտի մուամիլէյհ վէքիլի Սարգիսեան Թորոս էֆէնտի Թարաֆընտան վերիլէն ճէվապնամէ շայանը միւթալէա օլմաղլա պէր վէճհի չէյիր այնէն տէրճ օլունուր.

Միւվէքքիլիմիզ հաճի Հասան էֆէնտի 55.000 ղ. նուգուտը մէվգուֆէյի ասլա ալմագ իսթէմէմիշ վէ ալմամըշ օլտուղու կէյշէն մուհաքէմէտտ թաֆսիլէն տրզ օլունմուշ իքէն, պիրա իսպաթ պու ագշէյի հաճի Հասան էֆէնտի ալմագ իսթէտտի վէ խազինէի էվգաֆը տօլանտըրտը տէնիրմէսի՝ մահքէմէ նէզտինտէ պուլունան էվրագը բէսմիյէ միւնտեբիճաթը վէ գավանինը մէվզուա աճքեամըյա պիր տիւրլու թէվֆիզ գապուլ իթմէօր.

Նուգուտը մէվզուֆէնին խազինէի էվգաֆտա մահվ վէ թէէֆ օլտուղընը, օթուզ սէնէ նէմասը գալտըզը երեզ պին զչտան զիյատ թասվիզ պուլունմաղա իսպաթ օլունարաք՝ նուգուտը վագֆըն մէյտանա չըգարըլմասը վէ պու ագշէյին իրպահը վէ շարթը վագֆըն թէմամի իճրասը հագգընտա ալտրզը իրատէի ալիյէյի թէպլիղ իթմիշ. Վէ էվգաֆ նէզարէթի Պապը Ալէքէ թագրիր եազմըշ իլքէն, թագրիր՝ մուամէլաթըն նէթիճէսի տիր ֆիլան կիպի անլաշըլմազ մանալար չըգարըլարագ կիւն կիպի մէյտանտա պուլունան պիր հագիգաթը թազերիր իթմէք վէ միւճերրէտ շու իթթիյարը թաագիպ իշիւն մէսէլէյի էյիպ պիւքմէք՝ էվգաֆ կիպի պիր տահրէի ըէսմիյէ նամընա վէքեալէթ իտէն էֆէնտինին վազիֆէի միւհիմ մէսիլէ միւթէնասիպ կէօրիլէմեօր. զիրա մուամէլէի մէպսութէտէն էվվէլ պու ագշէ նէ՞ըէտ վէ քիմէ՞ իրպահ օլունմուշ. վէ նէ՞ սուրէթլէ վագֆըն հուգուգու մուհաֆաղա իտիլմիշ. վէ օթուզ սէնէ տիր գա՞չ զը նէմա հասըլ օլմուշ. վէ չիմտի հա՞նկը նէմա թաթիլ իտիլմիշ օլտուղունա տահիր պիր կէօնա էյզահաթ. վէ պու իյզահաթը էվրագը բէսմիյէ տիր տէրիլ ատի պիր տէրիլ իլէ օլունմայաթ օլունմայոր.

Ցէվլէթլու իսմէթլու Ղալիտէ սուլթան ալիյէթիչչան էֆէնտիմիզ հարրէթլերինին նազրը վագֆ օլան միւթէվէֆֆա թալեա աղայա էմր ու իրատէլերի՝ չարթը վագֆըն իճրասը, վէ պու ագշէյին թէլէֆատէն վիհգայէսի էմրինի միւթազմինին օլուպ, հաճի Հասան էֆէնտի տախի պու էմրի թէպլիղ իթմիշ. Վէ էվգաֆ նէզարէթինին թագրիրի տախի պու մէսալտէ պուլունմուշ օլտուղը հալտէ, սուլթանը միշարիէյհա հարրէթլերինէ ճէրճեանը մասալահաթ հագիգաթը վէճհէյէ արզ իտիլերէք, միվէքքիլիմիզ պէրայէթի էնզարը ումմիյէտէ օլտուղը կիպի, վէրինիյէթի նէզտինտէ տախի իսպաթ իտիլմէք իճապը ատալէթտէն իքէն, կէրէք Օսման Սաֆտէր էֆէնտինին վէ կէրէք միւտտահի ումմի էֆէնտինին տահանընը բուհը մէսապէսինտէ օլան շու տագիզի էսասիյէի իգթիզա իտէն մագամը ալիյէ հէնուզ պիլտիրմէմէլերի իշինարը հագգա մանի օլապիլէճէք ահվալտէն կէօրիլիյօր.

Հաճի Հասան էֆէնտի՝ նուգուտը մէգքիւրէնին նէ քէնտիսինէ վերիլմէսինի սէօյլմիշ վէ նէ միւթէվէլլի գայմագամը օլմագ վէ նէ տէ սէրկի ալմագ իշիւն պիր էճի վէ իրատ. տէ թէպլիղ իթմիշ, վէ անճագ ճէրճեանը մասալահաթ նէզարէթը միշարիէյհանընն թագրիրինտէ մուամէլաթտան իպարէթ վէ մուամէլաթը մէպհուսէ իսէ շէրան վէ գանունէն վէ հիքմէթէն ասլա միսթէզիմի միճազաթ օլմասընը, վէ իշթէ շու մէսէլէ հալ օլունմատըգճա ատալէթէ թէգարրուպը գապիլ օլամայաճաղը ումուրը մալիմէտտէն պուլունմուշ, վէ պու սուրէթ կէյշէնքի մուհաքէմէտ տախի պէրթաֆսիլ արզ ու պէեան խիլմիշ իքէն, պու նօգթաթ միհիմմէ միսքիթ անիհի պրագգլարագ միւտտաամընընը զըմնէն թաստիգ իտիլմիշ օլմասը ճալիպի տրգգաթ վէ տէգարիգտէն վէ ըուհը մէսէլէնին ատէմը սիսպութթէֆիրրուաթ գապիլինտէն օլան տօլանտըրճըզ ֆիիլինին տախի վիճուտինի իմհա վէ իսգաթ իտէճէկի հէեէթը միհրթրէմէլերինճէ մաթիմ օլան աճվալտէն տիր.

Ֆարզը մուհալ օլտրագ մահքէմէճ մէվճուտ պուլունան թէղքերէ տախի միվէքքիլիմիզին թէնսիպլէլ եազըլմըշ. վէ Հաճի Հասան էֆէնտի նուգուտը մէվգուֆէնին խազինէի խասսայէ նագլինի թալեպ իթմիշ օլսուն, Սաֆտէր էֆէնտինին պունտան միւրաաը նէ՞ տիր, աճապա խազինէի խասսա ֆէնա վէ իթիպարըզ պիր եէ՞մի տիր. էվգաֆ նէզարէթի չու թէգզերէյի իրատէի ալիյէ տէրճէինտէ գապուլ վէ թէլգգը իտիւպ տէ բարաը խազինէի խասսայէ իրպահ իթմիշ օլան իտի, չիմտի միվէքքիլիմ տօլանտըրճը վէ խազինէի խասս պաթագճը ատտ օլունճաղար. Հաչա, սիմմէ հաչա, նէ միվէքքիլիմիզ վէ նէ տէ խազինէի ֆասսա նամընա պու կիպի խայալաթը իսթիմա իթմէկկէ պիլէ համիյէթ գաթլ օլմասը. Ղկիպ, թարիգը ախերլէ տախի նէ մահքէմէյի թէֆթիշէ վէ նէ տէ հէյէթը խազինէյէ Օսման Սաֆտէր էֆէնտինին մանէն թահմիլ իթմէք իսթէտիկի վազիֆէնաշինասըզ պէյլէ պիր մէվզիի ըէսմիտ տինլէմէք պիլէ իսթէմէյիզ, չիւնքի պիթիւն թէպաայը Սալթանաթը Սէնիյէ նազարընտա, տէվլէթին խազինէլէրինտէն տահա էմին պիր մահալ օլմամագ իքէն, նուգուտը մէվզուֆէնին խազինէի խասսայէ նագլի թալեպ օլունմագըզընն ճիւրմ ատտ իլէ, պունունէթիճէսինտէն պիր տօլանտըրճըզ ֆիիլի չըգարըլմասը, վէ եախօտ մէպալէղի մէվզուֆէնին մահքէմէի թէֆթիշէ վերիլմէսի, վէ Հասան էֆէնտի թարաֆընտան նէզարէթ իտիլմէսի հազգընտաքի էվգաֆ նէզարէթի գարարընընն տօլանտըրճըզընա սէպէպիյէթ վերմիշ տիր տէնիրմէսի; միվէքքիլիմիզ հագգընտա թայրին վէ թերթիպի միճազաթ իշիւն հէեէթը մահքէմէեէ գանանաթպաիշ օլմայաճաղը չիւպհէսիզ տիր.

Հաճի Հասան էֆէնտինին վագֆը մէգքիւրէ միւթէվէլլի գայմագամը օլմագ իսթէմէսի քէղալիք ճիւրմ ատտ օլունմագ միւրաաթ իտիլիյօր. հալ պու քի հեր քէս չըգչէյ օլմագ իսթէր, ֆագաթ իսթէմէք քեաֆի տէյիլ տիր. եաքան լազըմընը. մամաֆիհի Հասան էֆէնտի քէնտիսի միւթէվէլլի օլմագ թալեպ իթմէյիպ, վազիֆէն նուգուտու մահվ օլտուղու էվգաֆճա արթըգ սէթր օլունմայաճագ տէրճէճէտ իքէն մէյտանը մէզուհէ չըգմասը իլէ, վէ միւթէվելլիին տահա էվվէլ վէֆֆաթը վէ օղլունընն սիննի վէ իդթիսարը վազիֆէյի իյֆայէ զայրը միւսաիտ կէօրիլմէսի հասէպիյէ եալընընը մէպալիղի մէվզուֆէյէ նէզարէթ իթմէք իշիւն պիր միւթէվելլի գայմագամընընն վիճուտի էլզէմ կէօրիլմիւշ, վէ մահքէմէի թէֆթիշ ահվալտէ շէրիյէյէ թէվֆիգզէն վէ հիքմէն միւվէքքիլիմիզի գայմագամ թային իթմիշ վէ պու սայէտէ նուգուտը մէվզուֆէ մէյտանա չըգարըլմըշ օլտուղունու հալտէ, Սաֆտէր էֆէնտինին պու իտտաաը օլսա օսա հիքմը չէրի ալէյհինէ օլմասը լազըմ կէյէճէյինտէն, վէ սէյյէտիկիմ մահքէմէի թէֆթիշին իլամը էվրագ միյանընտա պուլունտուղունդան, ինտէ միւթալաա մէալ վէ միզթէքասը վէճհ իլէ Սաֆտէր էֆէնտիյէ ճէվապ վերիլմէք իճապ իտէր.

Հաճի Հասան էֆէնտինին միւտտահէլէսի վուգուրնա տէկին էվգաֆ խազինէսի՝ վագֆըն ումուրընը բէք ալա բույէթ իտիյօր իտի. Շիմտի պու ագշէ էմանէթ տուրարագ նէմասըզ գալտը տէնիրմէքտէ իսէ տէ, մահքէմէտէ մէվճուտ պուլունան էվրագը բէսմիյէ պունուն աքսինի խապէր վէրիյօր, եանի նուգուտը մէվզուֆէնին հիւանիւ իտարէ օլունմամասընտան վէ վագֆըն միւթէվելլիսի տախի պուլունմամասընտան Հասան էֆէնտի միւթէվելլի թահրին օլունտու տէյօր. Իշթէ թահգիգաթ վէ մուհաքէմաթը ամիքքէ հէրգահքեամը չէրիաթա թէվֆիք զամանմուշ պիր մուամէլէի բէսմիյէ մէվտանտա տուրուր իքէն, Սաֆտէր էֆէնտինին վիճանէն իսթէմէլէրք վէ ֆագաթ պիզզարուրէ իգամէ իթթիքլերի չու տավանընն նէ տէբէճէ մուզայիրը հագիգէթ վէ մաատէլէթ օլտուզունու կէօսթերիյօր. Շու ըսթրրարը ահվալէ տէլաէթ իտէն հալաթտան պիրի տէ Հաճի Հասան էֆէնտի մէգքիւր սերկիյի 1 քէանունի էվվէլ 96 թարիխինտէ թագտիմ վէ թէսլիմ իթմիշ վէ չիմտիյէ գատար ապրատան ալթը մահ զէման միւրուր իտէրէք պու ագշէ հէնուզ էվգաֆ խազինէսինտէն ալընմամըշ օլտուղու հալտէ, սերկինին Հաֆզը Պէհրամ աղա հագգէթլերի

նէզտինտէ պուլունտուղու չու ալ. թը մահ միւտտէին նէմասը թազ. մինի տախի Հաճի Հասան էֆէն. տիյէ թահմիլ վէ զամմ օլունմասը տը։

Էլհասը իլթէ պէյլէ եէքտի. կէրինի նագզ վէ ճէրհ իտէր մու. խայաերը իւլ ուգուլ տէլաիլը աճի. պէ իլէ տօլանտըրըճըլըգ ճիւրմի. նի թային իտէն մատտէի գանու. նիյէեէ եանլըշ վէ ինտի մանա. լէր վէրիլմէսիլէ։ «Հաճի Հասան աղա վագֆըն բարասընը ալմագ իսթէմիշ, պէսպէլլի չէյլէ միւլա. հազա իլմիշ, պէօյլէ տիւշին. միշ տէ մուվաֆֆագ օլամամշ» կիպի սըրֆ էվհամ վէ խայալաթ գապիլինտէն օլան, վէ էն խա. սիս ճինայէթ միւրթէքիպի հագ. ընտա պիլէ իսթիմալը ղայրը ճա. իլ պուլունան էլֆաղ վէ մէգալա. թը պիր էհլը նամուսա խնաառը իլէ տավանը գուգալէմուն կիպի բէնկտէն բէնկէ իֆրաղ օլունմասը ատալէթ նամընա գապուլ օլու. նամաեաճաղընտան, վէ միվէք. քիլիմիզ իսէ Օսման Սաֆտեր է. ֆէնտինին լայէհասընտա մասթուր օլուուղու վէճհ իլէ վէլիինիմէթ էֆէնտիլին օթուզ սէնէ տաիրէթ ըսմէթանէլէրինտէ էն միւհիմ վէ միւթէնա խըտմէթլէրինտէ պու. լունաբաղ պինլէրճէ էմր ու իրա. տէլէրիին իյնապ իտէնլէրէ քէմալը իսթիգամէթլէ թէպլիղ իթմիշ վէ ապա խիլաֆը իրթիքեապ տէյիլ խաթրընտան պիւլ կէչիրմէմիշ օլ. տուղունտան, միւտաֆֆաթը ապ. ըզամըզը թէբրար իլէ պիր ան էվվէլ պէրայէթինէ տաիր լաղըմ կէլէն հիւքմին իթասընը ատալէթ վէ չէֆագաթը միւնթէչիրը քա. յինաթ օլան չէվքէթլու Բատի. շահրմըզ էֆէնտիմիզ հաղրէթլէ. րինին պու մահրէմէսինտէն թա. լէպ վէ իսթիրհամ իտէրիզ։

ԹՈՐՈՍ ՍԱՐԱՃԵԱՆ

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՔԻՍԹԷՆՃԷ

Մահալը մէզքիր մախիրիմիզտէն մայիս 10 թարիխյէ կէլէն մէքթուպ տը.

1. Թաֆարբոնէան Բումանիայ Գահ. նալէրի։ 2. Ցասալէ Հայասան։ 3. Տէրսոյ Ս. Եկեղեցոյ Ներկայ Վիճակը։

1. Տաբլոյն հանդիսասը և յիշատակութեան արժանի օրերը՝ թէ տէ. բութեանց թէ իշխանութեանց և թէ անհատից միջև շնորհաւորութեամբ և բարեմաղթութեամբ բնականաբար միշտ կը յիշատակուին։ Անշուշտ կը գտնուին շատեր ալ որք ամբողջ ազգին համար այսպիսի տարի մը մաղթելով ազգասի. բական փափաք մը արտայայտած կըլ. լան։ Որչափ մեծ և անտանելի ըլլայ դժբաղդութիւնը և նեղութիւնը այս. քան մեծ կըլլայ ազգէ ազատելու փա. փաքը։

Ըստ որում անուրանալի և փորձ. ուած ճշմարտութիւն մ'եղած է, որ ազգի մը պահպանութեան և առաւել բարգաւաճման գլխաւոր պատճառներն նոյն ազգի վրայ իշխող հզօր տէրու. թիւնք և բարձրատիճան նախարար. ներէ աւելի՝ իւր մէջ գտնուած բարե. բաշտ Ազգայինք եղած են. և երախ. տագիտութեամբ ամէն ազգի Ս. Եկե. ղեցւոյ Ճշ. Սրբազան պատմութեանց մէջ իւրեանց չքեղ և փառաւոր անու. նը միշտ կը յիշատակուին։

1881 Մայիս 10 Բումանիոյ պատ. մութեան տարեգրութեանց մէջ կա. ւեւոր տեղ մի գրաւելով՝ նորին քա. ղաքակրթութեան և ազատութեան նը. շանաւոր մի թուականն է, և իրր այս դարաշրջիս նորա ապագայ բարեկե. ցութեան զարգացման և երջանկու. թեան։ Շնորհաւորելով կ'աւետեմք Ձեզ այսօր Բումանիոյ Վեհ. Կարոլոս Ա. Թագաւորի Թագադրութեամբ ինք. նագլուխ տէրութիւն մ'անուանուելովն, Նորին հպատակաց անցեալ տխուր վի. ճակն յուսախութիւն փոխեցաւ։ Շը. նորհաւորելով կ'աւետեմք Ձեզ, այսօր Բումանիոյ ժողովրդը՝ ի վաղ ժամա. նակէ հետէ իւր ազգասիրական անիր. նայ աշխատութեան և թափած արիւ. նի փոխարէնը ստացաւ։ Շնորհաւո. րելով կ'աւետեմք Ձեզ, այսօր յիշատա. կութեան գովութեան ցնծութեան արժ. ծանի օր մ'է Բումանիացի անուա. նող միանգամայն իւր տէրութեան հա. վանաւորութեանը ներքև կենդանցող բոլոր ժողովրդեանը։ Ուստի այսօր կատարեալ ապահովութեամբ ստուգիւ իրաւանց և ազատութեան արժանա. ցող Բումանիոյ հպատակաց մշտնջե. նաւոր երջանկութեան մասին նոր պատմութեան սկիզբ մ'ըլլալով՝ մեր հայրենակիցք այսպիսի արժանիք ճանչ. ցող թագաւորութեան մ'առջև «Հայ» անուամբ արքունի հպատակաց թուոյն մէջ գտնուելնուս նկատմամբ զիրար պէտք է շնորհաւորեմք։

Ինչպէս որ այսօր Բումանիոյ ան. կախ թագաւորութիւն հռչակաւորու. թեանը ներքև գտնուած բոլոր Ս. Եկ. եղեցիներն հանդիսաւէս սոյն թագ. ադրութեան հանդէսը կը կատարեն, և Ս. Աստուածածնայ Եկեղեցիս Հայ. ոց 'ի պատիւ Նորին թագադրութեան յատուկ Ս. Պատարագաւ աղօթիւք երդօք և բարեմաղթութեամբ շնոր. հաւորելով կը յիշենք Բումանիոյ Վեհ. Կարոլոս Ա. Թագաւորի Թագադրու. թիւնն։ Ուրեմն կեցցե՛ն միշտ պայծա. ռութեամբ Բումանիոյ Վեհ. Թագա. ւորն և շքեղազարդ Թագուհին։ Կեց. ցե՛ն միշտ Բումանիոյ տէրութեան Բարձրագոյն Նախարարք. ներքին և արտաքին բարձրատիճան պաշտօն. եայք։ Կեցցե՛ն միշտ զօրք և զօրա. պետքն Բումանիոյ։ Կեցցէ՛ տեղւոյս կառավարիչ Տ. Բրէֆէքթօրն, որ իւր Հայրական գութ և խնամքն Հայոց ազգիս վրայ միշտ ցոյց տուած է։

2. Ուստի ինչպէս որ այսօր Բում. անիոյ տէրութեանը սոյն թագադրու. թեանը հանդիսին առթիւ Ս. Եկեղեց. ւոյս ատեանը սոյն ճառն կարդալու պատիւն ունեցայ, զլխաւոր և առա. ջին պարտք մը համարեցայ և մեր ցաւալի Հայաստանի խեղճ և սրբ. տամաղ վիճակի համար փոքր մի Ձեր ազգասիրական ուշադ. ութիւն հրաւիրելու. վասն զի այս փափուկ և լուսաւորեալ դարուս մէջ ոչ թէ միայն Հայաստանի յետադիմու. թիւնն, այլև տակաւին արգահատելի և անտանելի սոսկ վերջացած չէ, Հայ. ը որդւոյն՝ եղբայր եղբօրը՝ բարեկա. մը բարեկամին՝ ազգականը ազգակա. նին՝ զրպտինը զրպտի՝ ձեռքէն բռնա. նելով «Մայր Հայաստանի» աչքին արցունքը կորել տալու վաղ ընդ փոյթ օգնութիւն հայցունելով՝ ձար մը գտա. նալու ենք. ինչպէս որ մեր երջանկա. յիշատակ նախնիքներն իւրեանց ձեռքէ եկած օգնութեամբ և աշխատու. թեամբն՝ Հայոց ազգիս տղին անունն և պատիւն պահելու չեն զլացած։ Ուստի անօգուտ չեմք համարիր ամէն ազգասիրաց ուշադրութիւնն հրաւի. րել սոյն ամենակարևոր պարագայից համար, ամէն մարդ իւր կարողու. թեանը համեմատ սովորոց օգնել և միանգամայն զլխաւորներու պայծառու. թեանը աշխատելով հոգ տանիլ որ յաջորդ տարիներու մէջ փոքր մի յա. ռաջադիմութեամբ լուսազոյն վիճակի մը փոխարկելով մեր Մայր Հա. յաստանը։

Ներկայ Հայաստանի խեղճ և սրբ. տամաղ վիճակն ուշադրութեան առ. նելով կ. Պոլիս Գաղեզոն, Հայաս. տանի սովոյս խնամատար կեդրոնա. Ցանկնաժողովոյ բարձրապատիվ Տեարց վսեմ շնորհ ու գթութիւնը արդարան պատմութեանց էջերուն մէջ իւրեանց հոյակապ անունը՝ ոսկեղօծ զրերով «բարերար» անուամբ գեղազարդելու՝ և երախտագիտութեամբ յիշելու արժանի և զլխաւոր պարագա մը կը տեսնուի միանդամայն «Միացեալ ընկերութեան» բարձրապատիվ Տեարց և եղբարց ուշ. խատութիւն և տքնութիւնը յիրաւի «Հայոց ազգիս» ոնչէլ ճրագ. ներն են, մեծ յոյս ունիմք որ շատ ժա. մանակ չի տևած մեծ արդիւնքներ պիտի տեսնուի. ինչպէս որ փոքր ի շա. տէ նոցին աշխատութեանց և տքնու. թեանցն սրդիւնքներն տեսնուիլ սկսե. ցին։ Վասն զի ի վաղ ժամանակէ հետէ մեր ազնիւ Հայաստանի մէջ արտաքին հոգերէ ուելի ներքին կացութեան մէջ բնականաբար տեղի ունեցած փո. փոխութեանց առթիւ տգիտութեան խեղճութիւնը ծայրայեղ ատիճանի հա. ասած էր. ի դարման նոյն խեղճութեան ներկայ դարուս մէջ թէ էկ Պոլսոյ և թէ Հայաստանի մէջ գտնուած մեր բարեպաշտ Ազգայնոյ ուշադրու. թիւնն հանելով՝ Հայաստանի բնական հարստութիւնքն ու բնաձիր կարողութե. նէ մինչև յարդ օրինաւորապէս օգուտ քաղելուն արդելք եղած պատճառնե. ներուն բարձմամբն՝ փոքր մի հանդիստ տալու բարենպատակ սկզբմամբ թէ կ. Պոլսոյ և թէ Հայաստանի մայրա. քաղաց մէջ ուղիղ և կանոնաւոր ե. զանակ մի ձեռք առնելով՝ ընկերու. թիւններ հաստատել և զպրոցներ բա. նալ՝ համայն ժողովուրդն հանդիստ ապրելու մեծ դարման մը ճանչնալով՝ շարունակած են որ փրկութեան և եր. ջանկութեան ջահ մ'է, այս այն փըր. կաւէտ և աղատութեան ջահն է, որ այս օրինակ յառաջադիմութեամբ աշ. խարհի հիացման առթիւ տուող Եւրո. պոյ և Ամերիկայի միլեոնաւոր քաղա. քակիրթ ազգերն տգիտութեան բրա. նութենէ 'ի լոյս հանած և ժողովրդ. եան հանդիստ ապրելու առթիւ եղած է։

Ուստի ինչպէս որ կ. Պոլիս գլուխ. նուող Մեծ. և ազգասէր Տեարք մանկտեաց մտաւորական և բարոյա. կան ուսմանց համար միշտ աշխատու. թեամբ կը տքնին, բոլորովին ծան. րութիւնը նոյն ազգասիրաց վրայ եթէ թողումք արդարև մեզաց ենթակայ կըլլամք. բացակայ գտնուող հարք և եղբարք որ կանք միշտ օգնելու պար. տաւոր եմք. քանի դիտեմք որ ազգի մը հանդիստ ապրելու մեծ դրամագը. լուխն «դպրոց և մխարանութիւնն է,» ինչպէս որ մխարանութենէ և դպրոց. ներէ սեանուած արդիւնք, անմիա. բանութիւն և ազնուութենէ տեսնուած վնասներու համար վկայութիւններ ցոյց տալ աւելորդ է. արդէն սրբա. զան պատմութեանց մէջ տեղի ունե. ցած են։

Մեծ. Տեարք և Եղբարք Պատուա. կանք, Հայաստանի Խոսլոց համար Ձեր ազգասիրութեանց ուշադրութիւ. նը հրաւիրելով փոքր մի վերը խօսե. ցայ, այն սրտամաշ և անտանելի սոսկ տեղի ունենալու հետ տգիտութեան հա. ստատութեանց և ազգաւ ժողովրդ. եան հոգ և նեղութեանց ճնշուելը կը ճչուին. և Հայոց ազգիս մեծ պարտ. ծանք և հրաշափառ ուխտատեղին Ս. Երուսաղէմայ վանքերնիս պարտքի տակ մնացած է. միանդամայն կ. Պոլիս Ս. Փրկչի Ազգային Հիւանդանոցի աւուր պարենն կըարուելով այնքան ցաւագարներ անօգնական մնացած մեղ. նէ օգնութիւն օգնութիւն կը պահան. ջեն հառաչանօք. ուստի խղճմանքի տէր և Հայու արիւն կրող Հայն ան. կարելի է լռէ, զանց առնէ և այս դժբաղդ պարագային մէջ օգնութիւն չի հայցուներ, ինչպէս որ փոքր մի փոքրանաց հանդիսերնուս թէ բարե. կամ և մեր դրացներու ներկայանա. լով տակաւ ինչ օգնութիւն մը ստա. նալնուս մեծ ուրախութեամբ շնորհա. կալութիւնն կը յայտնեմք և երախ. տագիտութեամբ չենք մոռնար։ Նոյն. պէս Հայաստանի մեր Հարք և Եղ. բարք արդպհատելի դառն սովյ. ճանկի մէջ գերի մնալով օգնու. թիւն կը պահանջեն։ Այլ և այլ կրած նեղութիւններնին յիշել չիտակը ոչ զրիչ կը գրէ և ոչ բերան կը բրնդ. մի բան մոռնի ձեզ տեղեկութիւն տա. լով նկարագրել։ Միանգամայն Սուրբ Փրկչի Ազգ. Հիւանդանոցի հիւանդներն նոյնպէս օգնութեան կարօտ են, զա. նոնք փոքր մի մխիթարելու համար ձեռքէ եկած ամէն օգ իւր կարո. ղութեանը համեմատ օժանդակ ըլլալու պարտաւոր եմք, աղէկ գիտէք որ այն անտանելի նեղութեանց մէջ տը. բարեալ Ազգայինք. օտար չըլլալով՝ մեր Հարքն և Եղբայրքն են, մեր բարեկամք ու դրացիներն են, միան. գամայն մէկ աւազանէ ծնեալ ազգա. կից մ'են. դուք գիտէք, ձեր ազգա. սիրական ուշադրութեանը կը թողում։

Երախտագիտութեամբ սոյն հանդի. սաւոր օրն կը յիշեմք Օսմանեան հզօր պետութեան հանգուցեալ օգոստափառ կայսերաց անջնջելի անուններն։ կը յիշեմք նա ևս հանգուցեալ օգոստա. փառ Սուլթան Ապտիւլ Մէճիտ խա. նը, որն որ Հայոց ազգիս վրայ ամէն իմիր հովանաւորութիւնը պակաս չը. նելու հետ Ազգ. Սահմանադրութիւնը պարգևեց Հայոց ազգիս։ Երախտա. գիտութեամբ կը յիշեմք ներկայ իւր հոր զատ որդին օգոստափառ կայսր Սուլթան «Ապտիւլ Համիտ» խանն. կեց. ցէ՛ միշտ ողջ և պայծառութեամբ, որ Հայաստանի ժողովրդեան ներկայ դա. դրուս մէջ կրած անտանելի նեղութեանց վրայ ներհակ ընդունելով ընդունեց 1878 Պերլինի (գոնֆերանսի) դաշնագրու. թեան 61դ յօդուածն։ Իւր քաղցր և մարդասիրական սրտի վրայ յոյժ վըս. տահ լինելով՝ մեծ յոյս ունիմք որ նոյն յօդուածի համեմատ Հայաստանն մօտ միջոցիս երջանիկ և լուսազոյն վիճակի մը փոխադրելու շնորհն պիտի ընծայէ, և ահա կը պակուին Հայոց ազգիս բո. լոր ակնկալութիւններն։

(Տէվամ)

ԻԱՆԷ

Ցուցակ Ա. Հանգանակութեան Ամսոյ (1127 Դեկտեմբեր Նիստերէն տեվամ.)

	Մէջտեղ հինգնոյ խառն Դրամ Փարա
Մէջ. Տեարք	
Յակոբ Արապեան	5
Աւետիս Ղարապիլիկեան	5
Յակոբ »	5
Ալիքսանտր Կէօնճ օղլու	5
Յակոբ Քէօչկեան	5
Յովհաննէս Մարտիկեան	5
Մկրտիչ Ամիկեան	5
Նշան Շիշմանեան	5
Սարգիս Թաշճեան	5
Մանուկ Արբաճեան	5
Յարութիւն Թուլումտաճեան	5
Մինաս Քէլէչեան	5
Նահապետ Մերտինեան	5
Յովհաննէս Պողոսեան	5
Մ. Գրիգոր Սահակեան	5
Պողոս Ճըռեան	5
Յովհաննէս Ղայեան	5
Սիմոն Զատիկեան	5
Կարապետ Մորուքեան	5
Մ. Եղիա Իքիպապլեան	5
Գէորգ Մաքուրճեան	5
Կարապետ Ղայեան	5
Մ. Պաղտասար Զիլինկիր	5
Թորոս Աւագեան	5
Ռշան Ռշանեան	5
Յովհաննէս Քել Յակոբեան	5
» Թէրզեան	5
Ստեփան Ոսմ	5
Մելքոն Զանտրեան	5
Աբրահամ Պոլիկեան	5
Յովհաննէս Ոսկերիչ Պողոսեան	5
Կիրեակոս Փափազեան	5
Նիկողոս Բանայոդեան	5
Մանուկ Պօրանեան	5
Գէորգ Սինանեան	5
Յովհաննէս Աղայիկեան	5
Տաքէս Ակնցի	5
Այր Ոսմ	5
Կարապետ Խսպիրեան	5
Մ. Յակոբ Զիլէյեան	5
Օհան Ուզունեան	5
Մկրտիչ Պահճէկիւլեան	5
Մ. Ռշան Ռշանեան	5
Յակոբ Թահմիզճեան	5
Յարութիւն Հաճի Գիւղացիեան	5
Աստուածատուր Սիւրմէնեան	5
Մարկոս Բէշտիմալճեան	5
Եուվան Խըրիստիտի	5
Մանուկ Թօգաթցեան	5

(Տէվամ)

ՄԻԻԹԻՖԷՐՐԻԳԱ

Պուլկար Էքզարքը Եուսիֆ Է. ֆէնտի տիւն սապահ Ֆիլիպէ Թա. րիգիյէ Սօֆիյա միթէվէլճիլէն Սթամպօլտան հարէքէթ իթմիշ տիր։

—

Եանեատա Բում միլլէթի մի. թէպերանընտան խրիստաքի է. ֆէնտի Սաքէլարիօ վալի վէ օր. տու գօմանտանլարը յլա զապ. թանը ապէրիյէտ միւքէմմէլ պիր զիյաֆէթ քէչիրտ իթմիշ տիր։

—

Ժորնալ դը Մէն Ռէնէրոտէլ կա. զէթասը՝ համիլ ժէսսա Հէլֆի. ման նամ գատընա էգիլէթ վէ իշ. քէնճէ վէրիլտիկինէ տաիր օլան հավատիսի թէքզիպ իտէօր։ Գէ. զալիք մէգքիւր կազէթա՝ մէր. գումէ գատընըն իշքէնճէլէր արա. սընտա չօճուզունու կէչիրէրէք վէֆաթ իթտիկինէ տաիր օլան չայիրը տա թէքզիպ իտէօր։

—

Մալըրն 19ընտա Բուսիատան Պերլինէ 400ատէն զիյատէ եՀու. տի միլլթեճիլէր միւվասէլէթ իթ. միշլէր տիր։

—

Գօնեա վիլայէթի տախիլինտէ Գարաման թէլէկրաֆ մէրքէզինտէ պիր բոմթասանէ տախի քիւշատ օլունմուշ տը։

—

Կէչէնլէրտէ Զաթալճայա կութ. միշ օլան իսթիհքամ տաիրէսի բէյսի Ապտա բայա էվվէլքի կիւն Տէրսաատէթ կէլմիշ տիր։

—

Սապզգալը թագմընտան 16 էշխաս տահա Տէրսաատէթտէն թարտ օլունմուշլար իմիշ։

—

Իւշինճիւ օրտու թապուրլա. ընտան պիր թապուրը զապ.

ՕՆ ԱԼԹԸՆՃԸ ԼՈՒԻ

Վ.Է

ՖՐԱՆՍԱՆԸՆ ԻԹԻԼԱԼԸ

(ԸՆԴՕՀԻՍԻՕՆ)

ՄԻԻԼԼԻՖԻ

ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ ՏԻՄԱ

ԵԻՐՄԻ ԻԲԻՆՃԻ ՖԱՍԼ

(1125 Նոյեմբեր դեկ.)

Շիմոն պու աճ էհալի՝ էվվէլճէ հիքայէ իթտիկիմիզ զիյաֆէթ ու իյզ ու իյրէթի իշիտինճէ նասըլ միւթէսսիր օլաճաղընը սիզ մու. հաքէմէ իտինիզ։ Պու հալտէ զէն. կիլէրտէ բէք չօգ վար իտի, փու. գարատա եօգ կիպի իտի։ պուն. տան մատտա զէնկին փուդարայա հագարէթ տէ իտէր իտի։ Զէն. կին՝ փուգարատա նէ վար նէ եօգ, հաթթա քէսպ իթտիկի օ ճիւզի հուրրիյէթինի տախի էլին. տէն ալմագ իսթէր իտի։

Էհալինին էօնիւնտէ պիլա բէր. վա կէօսթէրիլէն պէյաղ բիւսկիւլ՝ իսթիպատատ էմարէսի, վէ սիյահ բիւսկիւլ՝ էճնէպի էմարէսի տիր։ Շանզէլիզէ մէյտանընտա կէօ. նիւլիւնին պիրի ասքէր սաֆլա. ընտան չըգար, կիտէր բիւսկիւ. լիւ թաշը յանտան գաբար վէ ա. յաղընին ալթընա տը։ Լիւգ. սամլուրկ վէ Բալէ—Բօյալտա պիր բիւսկիւլ գաբըլմաղ, պէշ տանէ գաբըլը։ Ատէմին պիրի՝ գաբարըրաղը սիյահ բիւսկիւլիւ եէրտէն ալըգ էօբտիւկի իչիւն, տայագ ալթընտա աղ գալը քի էօլէճէքտի։

Պիր բիւսկիւլ ալէյհինտէ օլան չու խուսուսութիւնին նէտէն իճապ իթտիկի մալիւմ օլուպ թարիֆէ հաճէթ տէյիլ տիր։ Պու բիւս. կիւլ պիր գահտէ տիր։ Վաթան. բէրվէր ֆրգա Հօլանտատա ղայպ ու թէլէֆ օլտու։ քի՞մտէն, վէ նէ՞ իչիւն։ Պիր գարը թարաֆընտան վէ պիր բիւսկիւլ իչիւն։

Պու բիւսկիւլիւ թաշը յան ա. տէմէր՝ Բարիզի աճ պըրագանլար տը։

—Է՞ էօյէ իսէ, օլսուն, պաղը. ըրլար թէքլիֆճիլէր, մուհարէ. պէ օլսուն, մատամ քի սիզ իս. թէյօրսընըզ, սէրայտարլը՞ր, էճ. նէպի խրտմէթինտէ օլանլարտան մատտա հէր քիմ միլի բիւսկիւ. լիւ թաշըմաղ իսէ, ասըլաճագ տը։

Պու թէքլիֆի իտէն ատէմ նութ. գընը պիթիրիր պիթիրմէզ սիյահ բիւսկիւլ թաշը յան տէլիգանլընին պիրի թուտուրը, Լուվրը սէ. բայընընը գարշըսընտա Սէն—Ժերմէն լ'Օքսէրօա գարաղոլ մերքէզինէ կէօթիւրիւլիւր։ Մէրգումէն գաթ. լի իլէ թէլէֆթա պաշլանմագ իսթէնիր։ Դարաղոլ գօմանտանը ճէսարէթ վէ սօուգանլըրգ գուվվէթի իլէ մէրգումը գուր. թարը։

Ի՞նչ էյ՞ղլէր պէլէտիլէ տաիրէ. սինտէ թօբանըզ, իւչ բէնքլի բիւսկիւլտէն պաշգա պիր բիւս. կիւլ թաշընմամասընը թէնպիհ ի. տէրլէր։ անլէրին պէյանընա կէօ. րէ, պու բիւսկիւլ պիճիւմէ էպ. նաի վաթան իչիւն պիր նըշանէի ուխուվվէթ օլմուշ իտի։

Պու արպէտալարընը, պու իզ. տիրապլարընը, պու թէքլիֆլէրին մէյանընտա դարըլար քէնտի իչէ. րինի եարմագտա տէվամ իտիյօր. լար իտի։ զիրա հոկտեմբեր 5 վէ 6ընճը կիւնլէրինտէ վուգու պու. լան օ զարիպ վէ անլաչըլմաղ ի. չի դարըլար եարտըլար։

Բաղար կիւնիւ ազշամ պիր գա. ը (քէնտի իսմինէ նէ՞ հաճէթ, զաթէն մալիւմ տէիլ տիր։ բէյ. զիյատ իդտիրապտէ իտի, պու. քիֆայէթ իտէր։) Սէն—Ցընի մա. հալէսինտէն Բալէ Բօյալտա գօ. չար։ պու դարը 36 եաշընտա վար տը, իւսթիւ պաշը թէմիզ բաք, գուվվէթլի վէ ճէսարէթ. լի։ մէրգումէ իսթէր քի գարըլար վէրսալա կիթսինլէր։ քէնտիսի տէ էօնլէրինտէն եիւրիւյէճէք տիր։

—Նէ՞ կիւղէլ ժէնէրալ, տէտի չագաճընն պիրի։

Մէրգումէ գաաքն՝ մէզգուր չագաճլա չէտիտ պիր սիլլէ վու. րուր, վէ արթըգ լաթիֆէ սէյ. լէմէքտէն վաղ կէչիլիր։

Ֆիլհագիգա երթէսի կիւնիւ մէրգումէ գաաքն պարկիրէ բա. քիպէն վէ գըլըճ էլինտէ վէրսայ. լա կիթմէքտէ իտի։

Նասըլ քի տէտիք օ կիւնիւ գա. ըրլար չէվգ ու զայրէթ վէրիլիր։

Էվվէլա պալատէ զիքր իտիւպ իսմինի պիլէմէտիկիմիզ գաաքն վար իտի։

Պատէհու Լուիզոն Շապրի վար իտի քի սոնրա ասքէրէ նութգ ի. տէճէք տիր։ պու կիւղէլ գըզ՝ քի. լիսէլէր իլէ տաիրէլէր իչիւն օտուն իւզէրինտէ օյմալար եարարտը, լա. քին արպէտալարը սէպպիչէ պաթ. մըշ օլտուղընտան Բալէ Բօյալտա չիչէքճի օլմուշ իտի։ Պու գարը բէք կիւզէլ օլտուղունտան աճ. ըգտան էօլմէզ իտի։ պինապէրին քէնտիսի իչիւն հիչ սէօյլէմէյիպ սաիրլէրի իչիւն սէյլէյէճէք տիր։

Պատէհու Լիէժի տէհշէթլի գըզ վար իտի։ պուլուն ֆիսթանը գըրմըզը, վէ գըլըճը տահա գըր. մըզը իտի, իսմի թէրօանը տը Մէրիգուր օլուպ քէնտիսի բէք կիւզէլ իտի, վէ տիկէր պիր թարզ իլէ մուհաքէմէ օլունուպ ինսաֆ. սըղճա թէէտիպ օլունմուշ իտի։ Բիվայէթ օլունտուղունա կէօրէ զատէկեանտէն կիւզէլ պիր ատէմ մէրգումէյի ալտատըպ կէպէ պը. ըագտըգտան սօնրա ալմագ իս. թէմէմիշ օլտուղունտան, գըզ տա պու բէզալէթի թէմիզլէմէք իչիւն նէ գատար գան լաղըմ իսէ օգա. տար գան տէօքմէէ եէմին իթ. միշ տիր։

Հէր նէ գատար պիր բէսիմտէ մէրգումէնին պարկիրսիւլար օյ. ըագ պիր թօրն հանընտան կիթ. մէքտէ օլտուղու չըղըմըշ իսէ տէ, օ կիւնիւ մէրգումէնին տիկէր գա. ըբլարա պէրապէր կիթտիկինէ տաիր պիր տէլիլ եօգ տը։ պէլ. քի տէ վէ իհթիմալ քի ագշամ վէրսալա միւվասէլէթ իթմիշ տիր. պէզ մէրգումէյի օրատա պուլա. ճաղը։

Տիկէրլէրի՝ գաբուճը, էնանֆ վէ ֆահիշէ իտիլէր. էքսէրիսի գը. բալ թարաֆտարը օլուշ, նէ գը. բալա վէ նէ տէ գրալիցայա հիչ պիր ֆէնալըգ իթմէք նիյէթինտէ տէյիլ իտիլէր։

Պունլար գրալ իլէ եիւղ պէ եիւղ կէլինճէ չէօյլէ սէօյլէտիլէր։

—Պիչարէ սէվկիւլիւ ատէմ. էյլիք իսթէյէն պէօյլէ բէտէ՞ր։

Գրալիցայա տա տահա պիր մահզուն սուրէթտէ չէօյլէ սէօյ. լէտիլէր։

—Հայտէ, Մատամ, պիրպիրիմիզէ աչըլալըմ. իչէրիմիզի պիրիսպիրիմիզէ պէեան իտէլիմ։

Պու լաղըրարընն մանէասը չու իտի։ «Սէօյլէնէնլէր սահի՞հ մի տիր։ Տիկօրլար քի, ապա Ֆրան. սըզ օլմագ իսթէմէյիպ Սվոթրիա. լը գալմագ իսթէյօրսընըզ։»

(Տէվամ)

թան վէ նէֆերաթը՝ գայվէնին չապուգ իլղասը իչիւն 25980 ղուրուշտան իպարէթ պուլունան մաաչլարրնը իլղաի գավարիմ գօմիսիօնունա թէրք իլէմիշլեր իմիշ։

ԻԼԱՆԱԹ

ԷՎԴԱՖ

Պէյ օղլունտա Գուլէ Գաբուսընտա Եաղզիճը սօգաղընտա թուլէն օն պէշ վէ արզէն օն զրա օն իւչ բարմագ պէհիսապ, թէրպի պէր մուճիպը խարիթա եիւզ էլլի սէքիզ զրա պիր գրթա արսաի վագֆիյէնին մուայեէն օլան իւչ այ միւտտէթ իլանընտան պին իքի եիւզ տօգսան եէտի սէնէսի նիսանընդն երրմինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն, սէնէի մէրգումէ մայիսին օն պիրինճի բազար կիւնիւնէ տէկին պիր այ իլան վէ միւզաեէտէսի իճրա գրընմիշ իտի։ Շէհրը մէզքիւրն օն ալթընճը ճումաա իրթէսի կիւնիւնտէն շէհրը մէզքիւր զայէթինէ տէկին օն պէշ կիւն զարֆընտա տախի թէքրար միւզայէտ իտիլէճէկինտէն, թալիպ օյանլարրն էեամը մէզքիւրէտ մահիւլաթ տաիրէսինէ կէլմէյէրի պէշինճի տէֆա օլարագ իլան գրընը։

17 մայիս 97

ԷՎԴԱՖ

Էվգաֆը Հիւմայուն խաղինէսի մահլուլաթ տարէսինտէ պէհէր կիւն միւզայէտլէրի իճրա օլունմագտա օյան աթի իւզրվէր մահլիւլաթըն մուայեէն օյան տէօրթ հաֆթա միւտտէթը իլանընտան իւչիւնճի հաֆթասը օյան իչլու 1297 սէնէսի մայիսին 18ինճի բազար իրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն պիր հաֆթա զարֆընտա թէքրար միւզայէտլէրի իճրա գրընճաղրնտանթալիպ օյանլարրն էյամը մէզքիւրէտ Էվգաֆը Հիւմայուն իսաբէ մէհլիսինէ կէլմէլէրի իւչիւնճի տէֆա օլարագ իլան ռուբ իթիբար օլունուր։

.. 166 .. 500, (1) Իսկիւտարտա Թավաշ Հասան աղա մահալլէսինտէ Գարաճա Ահմէտ ճատտէսինտէ շէհրի 2 ղրշ. քիրալը պիր պապ տուխանի տիւքքանը միւլքիւ։

.. 13 վէ 31 .. 13333, Զարչուի քէպիրտէ Գարադեբրար պուրը ճատտէսինտէ թէրպէն 30 զրա արսատա մէպնի շէհրի 600 ղրշ. քիրալը պիր պապ թօհաֆեը տիւքքանը կէտկինէն 6 հիսէ իթիպարքիլէ պիր հիսէպի։

.. 12 .. 1300, Մահմուտ բաշա դուրպինտէ Սուլթան օտալարը խանը տէրունինտէ թէրպէն 33 զրա արսատա մէպնի շէհրի 60 ղրշ. քիրալը քէարկիր պիր պապ օտա կէտկինէն նըսֆ հիսէպի։

.. 19 վէ 192 .. 8000, Ագաէբայտա Ղուրբպա Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Ագաէբայ ճատտէսինտէ թէրպէն 30 զրա արսատա մէպնի շէհրի 210 ղրշ. քիրալը ախչապ պիր պապ գուրու գահվէնի վէ պիր պապ մանավ տիւքքանլարրընն նըսֆ հիսէէրի։

.. 3 վէ 39 .. 1250, Իսկիւտարտա Բում Մէհմէտ բաշա մահալլէսինտէ Արաաթէ օսգաղընտա թէրպէն 140 զրա արսատա մէպնի պիր օտա վէ 80 զրա պաղչէյի միւշթէմիլ չէհրի 80 ղրշ. քիրայա միւթէհամիլ տալաշ պիր պապ ախուր վէ տէրիճի մաղազաարընն ռէմէն հիսէէրի։

.. 526 .. 4000, Իսկիւտարտա Տէպպաղլար մահալլէսինտէ Թօրթաշը ճատտէսինտէ թէրպէն 33 զրա արսատա մէպնի շէհրի 25 ղրշ. քիրալը ախչապ պիր պապ տէօքմէճի տիւքքանը։

.. 21 .. 7500, Գաբանը տաղիգ դուրպինտէ Հէզըր պէյ մահալլէսինտէ Քիւլիան սօգաղընտա թէրպէն 150 զրա արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիր գուլ վէ 60 զրա պաղչէյի միւշթէմիլ շէհրի 150 ղրուշ քիրալը պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսէսի։

.. 3 .. 8812 1/2, Էյուպ Էնսարիտ ճամիի քէպիր մահալլէսինտէ Իրլիքխանէ ճատտէսինտէ շէհրի 400 ղրուշ քիրալը հազարճըլղըն 8 հիսէ իթիպարը իլէ 3 հիսէպի վէ 50 զրա արսատա մէպնի պիր պապ դարաղօլխանէէնին նըսֆ հիսէպի։

.. 51 .. 5625, Զաղմագճըլարտա Տայէ—Խութուն մահալլէսինտէ Վալիտէ խանը տէրունինտէ խանը սաղիրէ մութթաբլ թահթանի եիւզ զրա արսատա մէպնի շէհրի 300 ղրշ. քիրալը պիր պապ օտա միւլքիւնինն 60 սէհիմ իթիպարը իլէ 3 հիսէ վէ օտամի մէզքիւր կէտկինէն վէ բիրկեահընտա մուհտէս բէքէնին 60 ադչէ իթիպարը իլէ 7շեր պուչուգ հիսէսի։

.. 13 .. 14,000, Պաղզ բազարը գուրպինտէ Զեյէպի օղլու Ալաէտտին մահալլէսինտէ Թուխխա էօնիւ ճատտէսինտէ թէրպէն 30 զրա արսատա մէպնի ֆէվգինտէ պիր օտայը միւշթէմիլ շէհրի 400 ղրուշ քիրալը քէարկիր պիր պապ ութթար տիւքքանընընն միւլք մա կէտիք 3 հիսէսէն պիր հիսէսի։

.. 178 վէ 176 վէ 174 .. 7500, Զէյրէքտէ Խօճա Հալիլ ութթար մահալլէսինտէ Գուրանը—Տագիզ ճատտէսինտէ թէրպէն 90 զրա արսատա մէպնի շէհրի 250 ղրշ. քիրալը ֆէվգինտէ 3 օտայը միւշթէմիլ մուգատէմա պէրպէր էլէէվմ պիր պապ դահվէխանէ վէ իթիթիպլինտէ պիր պապ էթմէքճի տիւքքանընընն նըսֆ հիսէսէ կէտկի իլէ միւլքիւնիւն տիւլսան հիսէսի։

.. 5340, Կէտիք բաշտատա Էմին Սինան մահալլէսինտէ կէտիք բաշա համմամը ճատտէսինտէ թէրպէն 267 զրա պիր գրթա մէնզիլ արսասընդն նըսֆ հիսէսի։

.. 10 .. 2000, Էտիրնէ գաբուսուտա Նէպլը—Շահ Սուլթան մահալլէսինտէ Պօսթան սօգաղընտա թէրպէն 40 զրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ պիր գուլ վէ 80 զրա պաղչէյի միւշթէմիլ թէմիլ պիր պապ մէնզիլ։

.. 3 .. 5000, Տիվան եօլունտա Ամիգ Ալի բաշա մահալլէսինտէ Սօֆը խանը տէրունինտէ ֆէվգանի 60 զրա արսատա մէպնի շէհրի 100 ղրուշ քիրալը պիր պապ օտանընն ռուպ հիսէսի։

.. 4 վէ 6 վէ 8 .. 23500, Միրկիւն գարիյէսինտէ մուվագրթխանէ ճատտէսինտէ թէրպէն 130 զրա արսատա մէպնի 7 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիր գուլ վէ 50 զրա պաղչէ վէ տէրունինտէ ճարի պիր չուվալրզ մախլէզիզ վէ թահթընտա տուխանի վէ պագգալ տիւքքէանընը միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսէսի։

.. 55 .. 10500, Թաթավլա գարիյէսինտէ Թաշճըար ճատտէսինտէ թէրպէն 80 զրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գուլ վէ 40 զրա ադզըզը միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին իչ ռուպ հիսէսի։

.. 25000, Պէյգօզ գարիյէսինտէ Ագպապա հուտուտու տախիլինտէ Աղա չէշմէսինտէ Սիւլիւքանէ նամ մահալտի թէրպէն 65000 զրա պիր գրթա պաղչէ վէ պիր մէնզիլ վէ պիր ախուր վէ տիկէր միւնհէտիմ ախուր վէ իքի ֆրուն վէ իքի թուրգալանէ վէ պիր չէրպէթխանէյի միւշթէմիլ պիր պապ սիւլիւքիանէնին նըսֆ հիսէսի։

.. 44 .. 7500, Զարչուի քէպիրտէ Պօտրում խանը տէրունինտէ թախանը թէրպէն 40 զրա արսատա մէպնի շէհրի 80 ղրուշ քիրալը պիր պապ օտա։

.. 14 .. 6000, Խէրգի շէրիֆ գուրպինտէ Խօճա Վէյսի մահալլէսինտէ Խիսրէվ բաշա ճամիի շէրիֆի գարշըսընտա Խիսրէվ բաշա ճատտէսինտէ տէրունինտէ իքի գուլ վէ 336 զրա պաղչէյի միւշթէմիլ միւնհէտիմ 60 զրա պիր գրթա մէնզիլ արսասը։

(1) Ճիւմէլէրին պաչարընտա, իւք հիդատաբի պուլունան բագդատար մահիւլաթըն նիւմէրօղարընը, վէ իքինճի հիդատաբիլը լիրով Օսմանի 100 զուրուշտան օլարագ գըյմէթը մուխամինէլլիրինի սիլսիլիէքատ տիրլեր։

ԷՊՆԻՅԷ ԷՆԵԱՍԸՆԱ ՏԱԻՐ ՊԷՕՅԻՒՔ ՏԷՔՕՋԻԹՕ

107 ՄՕՄՃԱՆԼՂ ՃԱՏՏԷՍԻՆՏԷ 107

ՍՊԻՐԻՏՕՆ ԳԱԲՈՒ ՎԷ Ժ. ԲԷԼԹԱՆ

Շու ութիթէքի պէյիլը ֆապրիգալարրն վէքիլի։

Արնօ Էթիէն—Մարսէլէոպա թուղլա վէ քիրէմիա վէ սագսը վէ սարբէ։

Լօնկ Ֆիս Էնէ—Մարսէլէ թաշը սէրթ վէ եումուշագ։

Պէ Լիւգզ է Գօմբանի—Կընօղլէոպա Բօթիան չիմէնթօսու վէ վալէնթին։

Շարլը Սիգար—Մարսէլէոպա Պորու քիւնք վէ էմալի։

Պէրնար Օպէր—Մարսէլէոպա սաակիւլ վէ սաար թէրազիլէր։

Մէզքիւր մաղազաա կէրէք բարչա բարչա վէ կէրէք թօքտան օլագ իւզրէ սըրարրլ գապուլ օլունմագտա տրը։

Պալատէ զիքր օլունան էշեակ միւթէնէվիտատան պաչգա, մէզքիւր մաղազաա էպնիկէէ տարիր էշեակ սարբէ մէօքլա Թրիէսթ թաչարը, Իթալիա մէրմէրլէրի, Մալթա թաչարը, տէմիր քիրիչլէր վէ պունարա միւամալ էպնիկէէ միւթէալլիգ էշեակ վէ էվազիմաը սարբէ մէվճուտ օլուգ, կէրէք բարչա բարչա վէ կէրէք թօքտան էհվէն ֆիեաթարլա սաթըլմագտա տրը։

ՍՊԻՐԻՏՕՆ ԳԱԲՈՒ ՎԷ Ժ. ԲԷԼԹԱՆ

1881 փեբրուար 3

ՏՕՔԹԷՕՐ

ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Տօգթօրու միւամիլէյհ, սապրգը վէճճ իւզրէ, եալընը ֆրէնկի վէ պէլ սօուգլուղու, վէ ումում ալէաթը թէնասիւլիյէէ (ծննդական գործարանաց վերաբերեալ), վէ խարար եօլարընա, ումում տէրի իլէթէլէրինէ տայիր խասթալըգարա տիւյար օյանլարրն էմրի թէտավիլէրի իչիւն, հէր կիւն սաաթ տէօրթտէն օնա գատար, Պաղչէ գարուսունտա Հայիտիկէ թիւրպէսի սրրասընտա վագը 32 նումէրօղու Սինապեան Վիշէնէֆէնտ, վէ բաղար կիւնլէրի տախի, Պէյօղլունտա Սագըզ Աղաճը ճատտէսինտէ վագը 27 նումէրօղու քէնտի խանէսինտէ, քէնֆիսիզէրի գապուլ իթմէքտէ տիր։ 10—2

ԷՎԴԱՖ

	Գէյդիրը Խոխմինէէրէ	Պէտէլը Դոլարէէրէ	Մէքտուբը Ղուրուշը
Պէյօղլունտա Գարանֆիլ սօգաղընտա պէրմուճիպը խարիթա արսաի վագֆիյէ	22000	17600	88
Եինէ մահալը մէզքիւրէտ Գարանֆիլ սօգաղընտա պիր գրթա արսաի վագֆիյէ	—	—	210
Մահալը մէզքիւրըն պու տէֆա մէսահէսինտէ պէրմուճիպը խարիթա զուհուր ինէն ֆազլասը			71 Բրդ. 11
	66400	56300	281 11
Պէյօղլունտա Սարը Լութֆի մահալլէսինտէ Եէմէնիճիլէր ճատտէսինտէ պիր գրթա արսաի վագֆիյէ . .	—	—	119 8
Մահալը մէզքիւրըն պու տէֆա մէսահէսինտէ պէրմուճիպը խարիթա զուհուր իտէն ֆազլասը . .	42600	35100	22 15
			141 13

Պալատէ մուհարրէր արսայարրն պիտայէթէն իճրա գրընան միւզայէտլէրինտէ պէտէլթը մէզքիւրէ իլէ թալիպլէրի էօհտէլէրինտէ թէգարրուր է յէմիշ, վէ իչպու արսալարրն իւչ մահ զարֆընտա մուայեէն օյան եէտի տէֆա միւտտէթը իլանտէն պիրինճի իլան միւտտէթի օյան տօգսան եէտի սէնէսի շէհրը մայիսին օն տէօրտիւնճի բէնչ. չէնպիհ կիւնիւնտէն շէհրը մէզքիւր զայէթինէ գատար օն պէշ կիւն միւտտէթտէ միւզայէտէսի իճրա գրընճաղընտան, զամմ իլէ թալիպ օյանլարրն գըյմէթը մուխամինէնին էօյրինէ միւսալի բէյ ազչէսինի միւսթաահրպէն, միւտտէթը մէզքիւրտէ Մահլուլաթ տաիրէսինէ կէլուպ բէյ ազչէլերինի թէսլիմը խագինէ իտէրէք, միւզայէտէսինտէ պուլունմալարը լազըմ կէլէճէկի պիրինճի տէֆա օլարագ իլան օյունուր։

3—3

ԹԱՊԻՊ

ԲԷԹՐՕ ՔԱԼԼԷՅԱ

Բուզար կիւնլէրինտէն մատտա հէր կիւն Պէյօղլունտա վագը Ինկիլիզ էճզախանէսի գուրպինտէ Սաղնամ սօգաղտա 11 նիւմէրօղու խանէտէ սաաթ ալթիտան եէտիյէ գատար, վէ Սթամպոլ թարաֆընտա Պաղչէ գարուսունտա 18 նիւմէրօղու Մէրհամէթճեան էճզախանէսինտէ սաաթ եէտիտէն օտգուզա գատար խաթէկեանընն էմրը թէտավիսինէ միւպաշէրէթ իտէճէկի իլան օյունուր։

Կ. ՀԱԶԱՐԵԱՆ

Ամերիկեան Ծխախոտագործարան

K. HAZARIAN

FABRIQUE DE TABAC

G. HAZARIAN

KETENDJILER KAPOUSOU № 106, CONSTANTINOPLE

Տէրսաատէթտէ Քէթէնճիլէր գարուսու ճատտէսինտէ 106 նումէրօ իլէ մուրագգամ Հազարեան նամ տուխան ֆապրիգասընտա եէնիճէնին գօդուլու վէ բահէրլի պօղչա վէ կէօպկէ թիթիճինիւ, վէ քէզա Տրամանընն Գրը վէ Սամսօն, Գուչ Գայա թայիր օյունան տուխանլարը, այրը այրը վէ նարիւրէլ հալինտէ իսալ օյունարագ, կէրէք գըյըմըզ, վէ կէրէք սիկարասը ֆապրիգանընն իթիթիալինտէ քեանն 108 նումէրօյու տէքօղիթօ մահալինտէ ֆիրուխթ օյունմագտա, տրը։

Մէզքիւր ֆապրիգանընն իսալ իյէտիկի թիւթիւնլէրին նէֆասէթ վէ խասասէլէրինէ նիսպէթէն, էհվէնկիյի ալթը մահատան պէրու ումումուն թէհրիւպէսի իլէ իսպաթ օյունմուշ տրը, վէ պու եիւզտէն չիմտիյէ գատար պուլմուշ օյտուղու հիւնիւ գապու կիթտիքճէ բէվան պուլարագ, պունատան պէօյէ տախի միւմքին մէրթէպէ իհթիմամ վէ տրգագթա տէվամ օյունճաղը իլան օյունուր։

Տիյարը էճնէպկէ իչիւն սըրարըյլր պանտրօլ բուսուսմունատան մուաֆ օյունճաղը, վէ Թալիպ օյան զէվթրը մէգքիւր տէքօղիթօ մաղազասընտա մէմուրը մախսուս պուլունան Նիկոդոս Հազարեան էֆէնտի իլէ մուխասիբէ իթմէլէրի տախի իլավէթէն պէհան օյունուր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՖՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 30 Մայիս

Ինկիլ. էհտամը Ինկ. Լիր	102- 7/16
Օսմ. էհտամը այլրը	16- 13/16
» » գաբանը	17- 1/8
Իսթիգրազ 65	19- 1/4
» 69	19 1/4
» 71	78-
» 72	29-
» 73	18- 3/4
Օսմանլը պանգասը	16- 5/8
Մըսըր տույուն. մութա հրաէ	76- 5/8
» իսթիխազը	93-
Բուսթա իսթիգրազը	98- 3/8
Գամպիո Բարիզ 6 այ վասէ	–

Փարիզ, 30 Մայիս

Ֆրանս. Լահ. 3 % Ֆր.	86 20
» » 5 գրօնսուզ	119-52
Օսմ էհտամը այլրը	17-
» » գաբանը	17 10
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	96
» 69	95-
» 73	93-
Մըսըր ֆօնս. մութա հրաէ	385-
Գրէտի Լիոնէ	392 50
Օսմանլը պանգասը	663 75
Բուսթի չըմէնտաֆէրի	61 25
Իթալիա էհտամը	92 35
Գամպիո Լօնտրա 3 այ վասէ	25 19

Վիէննա, 30 Մայիս

Անիո Ֆիօրին	–
Բուսթի չըմէնտաֆէրի	28-50

ԱՄԱՍԹԱՆԻ ՖՕՐՍԱՍԸ

Է. . սեմ. ախուն ազչ. գաբ.	18 34
Գէս. բապան այլրը	18 32
Իսթիգ. 63 (Մութօն) 6 % Ֆ.	92-
» 65 » 6 % Ֆ.	92 50
» 69 (Բրինար) 6	92-
» 72 (Գօն տիւ Թրէզօր)	29 50
» 73 6 % Ֆ.	89-
Բուսթի չըմէնտրֆէր 3	61-
Ագէ ֆայիզի »	09-
Բրբօր Ղրշ	–
Հավալէսիզ »	45

ՊԱՆԴԱ ԱԳՈՒՍՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6 10
Ստամպոլ պանգասը	10 35
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5 18
Թրամվայ	3 80

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ԳԻՆԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշտան	Ղ.	Փ
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-	
Մէճիտիյէ »	206	20
Պէշլիք »	213-	
Ալթընըզ »	128-	
Պազըր »	700-	
Գայմէ »	1000-	
Ինկիլիզ լիրասը	109	22
Ֆրանսըզ ալթունու	87-	18
Փոլ	80-	56
Գրիմից ժէլթունու	51	30
Գարպոն գայմէսի	3	96

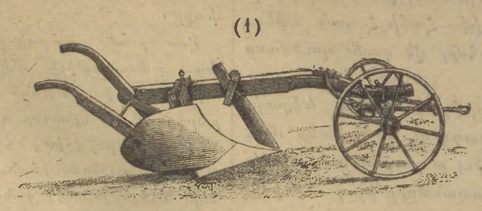

(1)

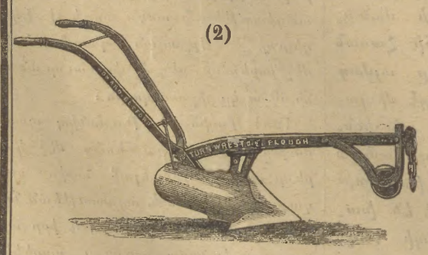

(2)

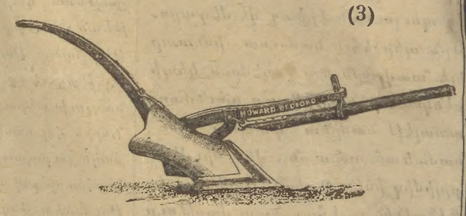

(3)

ՉԻՖԹ-ՃԻԼԷՐԻ ՄԻՒՀԻՄ ԳՕԼՄՃԼԸԳ

ԱՃԷՆԹՕՕՒ ՏԻՐԱԼԻԹԵՏԷ ԳԱԼԱԹԱՏԱ

Ց. Մ. Ց. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՊԻՐԱ ՏԷԼԷՐ

Պալատէ բէսիմէրի կէօսթէրիլէն սապանղար, վէ սայիր էտէվթը զըրակէսի իչիւն ինկիլթէրրանընն գրաաթ ճէմկէթը գրալկէսի թարաֆընտան էլլի ալթը պիրինճի միւրեեանթի գազանմըշ օյան Միւսիւ Հօուարտն իճատը օլուպ, Անատօլու վէ Բուսէլի շիֆթճիլէրինէ պէօյիւք գօյալըգլար կէօսթէրմիշ տիր։

Մէզքիւր սապանղար կէրէք եումշագ վէ կէրէք սէրթ թօփրագլարտա գուլլանըլըպ, վէ պու սապանղարլա իչլէյէն չիֆթճիլէրն իսթիֆատէ իտէճէյի գօյալըգլարը թարիֆ իլէ անանթմագ մէմքին տէյիլ։

Մէզքիւր սապանղարրն պիչիմի էսկի ուսուլտէ օյան վէ ԱՐՕՐ վէ ԳՕԹԱՆ տէնիլէնլէրէ պէնզէր իսէ տէ, էօյլէ պիր ալա ուսուլտէ իսալ իտիրմիշ տիր քի, ֆէվգէլատէ սուհուլէթլէ իշլէնտիքտէն մատտա, իսթէնտիյի տէրինլիքտէ չիֆթ պիրիւլէպիլիյ, ազ եօրկունլուգլա չօգ իշ կէօրէճէք տիր։ Հարը պու ալէթին վատի օվալարտա տախի փէք պէօյէք իսըզմէթ իտէպիլէճէյի Անատօլու վէ Բուսէլի ահալիսինէ սուրէթը մախսուսէտ իլան օյունուր։

Մէզքիւր սապանղարրն թօփրագա սատիլան ուճարընտան եէտէքլէրի տախի պուլունուպ, ումֆագ պիր դամմ իլէ պիրլիքտէ ալընը վէ եախօստ սօնրատան սրմիսրը օյունապիլիր։

Իչ պու սապանղարրն աղըրլըգլարը, (1) նիւմէրօնան 60 օդգա վէ ֆիյաթը մուգարրէրէսի 4 %, լիրայը Օսմանի վէ եէտայ՝ 13 ղրշ. տուր. (2) նիւմէրօնան 40 օդգա վէ ֆիյաթը 3 լիրա վէ եէտայի 12 ղրուշ, (3) նիւմէրօնան քի սաֆի տէմիր տիր 20 օդգա վէ ֆիյաթը 2 լիրա վէ եէտայի 12 ղուրուշ տուր։ Ալէլ խուսուս գաթըր տէնկի վէ սայիր հայվանաթլա նագլի ղայէթ սոհուլէթլի օյուպ, Անատօլունան էն սարպ եէրլէրինէ տախի էհվէն ֆիյաթլա վէ գօյալըգլա նագլ օյունապիլիր։

Իչ պու սապանղար հագգընտա պիչատ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէն վէ Թալիպի ղուհուր իտէր իսէ, տօղրուտան տօղրույա միւմանիլյիհիմ Մուրատեան պիրատէրլէրէ միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր։ Թաշրալարտան օյունան սըքարըյլարրն պէտէլի փէչինէն էօտէնտիյի հալտէ տէրհալ կէօնտէրիլիր։ Պու մաքինալարրն խայլու բէսիմլէրի տախի վար տըր քի թալիպինէ վէրիլէճէք տիր։

Թաշրալարտան գոլանան վէքիլլէրինէ էյմէրլէր

Պուրսա. — Պողոս վէ Յակոբճան աղա Տէմիրճի։
Պաֆրա. — Կարապետ աղա Ամճաեան.
Սամսօն. — Ն. Ճինկօղեան Մ. Տաեան վէ Գ. Միքայէլեան աղալար վէ գումբանեասը
Երզինկեան. — Յակոբ աղա Շաւարշ
Պանտրմա. — Յովհաննէս աղա Տէր Անտոնեան
Քէօսթէնճէ. — Բուզանդ աղա Ադամյեան
Էրզուրում. — Յովհաննէս աղա Ինճիճեան
Թրապզոն. — Միւսիւ Տիմիթրի Արկիրօպուլօ
Եօզկատ. — Ստեփան աղա Քալամայեան
Կիւրին. — Մանուկ աղա Յ. Քօջունեան
Պայպուրտ. — Համբարձում աղա Խաչանճեան
Թոդատ. — Անտոնիկ աղա Փիլիպոսեան
Մէրզիֆոն. — Մկրտիչ աղա Ֆէնէրճեան
Խարբուտ. — Ճիվան աղա Թէրզիպաշեան
Քէօթէհա. — Քեահեահեան գումբանեասընտան Յակոբ աղա Սուճուեան
Ատանա. — Գրիգոր աղա Աւետիսեան
Պալիքէսէր. — Կարապետ աղա Քօստիկեան
Ամասիա. — Յակոբ աղա Տօնելեան
Բայսերիկ. — Նազարէթ աղա Մալխասեան
Զօրում. — Գրիգոր աղա Զօրթեան
Ամասիա. — Կարապետ աղա Կիւմիւշեան
Սունկուրլը. — Աւետիս աղա Թալասեան
Մուսուլ. — Հէվաճէ Տավուտ Թէմօ վէ շիւրէքեասը
Մէրտին. — Հէվաճէ մահտէսի Թօմա միմարպաշի
Սղերտ. — Հէվաճէ Ճիվրայիլ Եուսուֆ Ապպէշ էֆման
Սըվազ. — Պետրոս աղա Տէրպապեան շէյխ խանընտա
Էսքիշէհիր. — Խաչատուր վէ Թադէոս Մէնզիլճեան աղալար Դաղաղխանէ չարշըսընտա
Թէրսիա. — Հաճի Գրիգոր աղա Փանոսեան
Մալաթիա. — Աւետիս աղա Եաքութեան
Զանգեզուր. — Անդրանիկ աղա Թաշճեան
Բասրամանի. — Գրիգոր աղա Թագուորեան

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԱԶԱ ԱՆՏՈՆ ՍԱԳՈՅԵԱՆ